

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Ljeto u Taganrogu

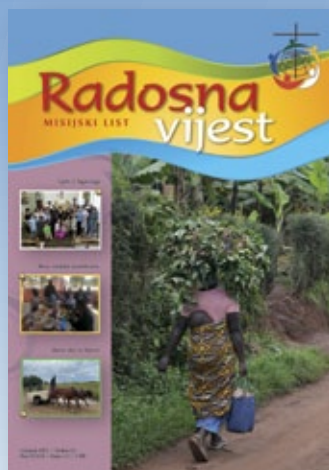

Nove misijske pustolovine

Idemo dan za danom

Apostolat molitve

Molimo za Crkvu, da usvoji slušanje i dijalog kao stil života na svim razinama i dopusti Duhu Svetomu da ju vodi na periferije našeg svijeta.

Sadržaj

Uvodnik	Svakodnevne tjeskobe i listopadske šanse	3
U središtu	Poruka pape Franje za Svjetski dan misija.....	4
Iz života naših misionara	Ljeto u Taganrogu	6
	Novo misijsko pustolovine.....	7
	Idemo dan za danom.....	9
Intervju	Razgovor s Domagojem Pejićem	11
Apostolat molitve	Apostolat molitve za listopad.....	14
Aktualnosti	Ne uspavati dječju dobrotu.....	15
	Haićanski biskupi pozivaju na prekid „genocida“ koji nad bespomoćnim ljudima provode bande.....	15
	Posjet misijskoj zemlji u kojoj je 1995. bilo 14 katolika, a sada ih je 1 500.....	16
	Obitelj Ulma – uzor u težnji za dobrom i u služnju potrebitima	18
	Svjetski dan misija.....	18
Životni put jednog misionara	Idem u Indiju.....	19
Svi su misionari	Udruga „Savao“	20

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarín, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 00385/1/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Žiro račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Svakodnevne tjeskobe i listopadske šanse

Piše mons. Luka Tunjić

Predzadnje nedjelje u listopadu slavi se Svjetski misijski dan – Misijska nedjelja još od 1926. godine. Mjesec listopad počinje spomendanom sv. Terezije od Djeteta Isusa (Mala Terezija), koja je zaštitnica misija, premda je umrla u 25. godini života i nikada nije stupila ni u jednu misijsku zemlju. Geslo svojeg života, „Samo ljubav vrijedi“, pretvorila je u molitvu za sve ljude da se spase po Isusu Kristu. Žar u srcima učenika iz Emausa, koji je upalio sam Isus dok im je tumačio sve što u *Pismima* ima o njemu te dok je lomio i davao im kruh (usp. *Lk 24, 13 – 35*) gorio je posebno u Maloj Tereziji te gori i u srcima vjernika tijekom cijele povijesti spasenja. Upravo to iskustvo učenika na putu u Emaus nadahnulo je papu Franju da glavna misao ovogodišnje poruke za Svjetski misijski dan bude: „Žar u srcu, noge na putu.“

U srcu današnjeg čovjeka buktu žar za dokazivanjem, ostvarivanjem i posjedovanjem. Izgrađen je mentalitet u kojem se sve mjeri bankovnim karticama i nekretninama. Čovjek vrijedi onoliko koliko ima, koliko je poznat i koliko vrata „bez kucanja može otvoriti“. Njegove noge hode za onime čega mu je srce puno. Današnji čovjek želi unaprijediti sve segmente svojeg života. Evidentno je da prednost daje materijalnomu i tjelesnomu, onomu što se može opipati i vidjeti. U tome je prilično uspio i očekivali bismo da će njegova radost biti uvećana, da je postigao nutarnji mir, da je ispunio smisao svojeg života te da je iskorijenio nezadovoljstvo, bijedu, siromaštvo, glad, nepravdu... Nažalost, nije, jer ga aktualno stanje i statistike demantiraju. Stječe se dojam da

uspjeh današnjeg čovjeka prati sve veća praznina u duši te sve veći broj nezadovoljnih, gladnih i obezglavljenih. Svoje snove o istinskoj sreći i radosti života čovjek može ostvariti ako glad za uspjehom i boljim standardom bude pratila žed koju je starozavjetni levit formulirao ovako: „Kao što košuta žudi za izvor vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga, o kada ću doći i lice Božje gledati.“ (*Ps 42, 2 – 3*) Čovjekovu glad i žed za napredovanjem može uravnotežiti jedino njegov Stvoritelj, onaj koji je stvorio smrtno tijelo i besmrtnu dušu.

Mjesec listopad prigoda je da pogledamo dublje u svoje srce i vidimo za čime ono čezne, od čega gori i kamo preusmjeriti njegov plam. Prigoda je to također da se uvjerimo jesu li naše noge na pravom putu, je li potrebno mijenjati obuču i smjer. Pravi odgovor krije se u našoj čežnji za Bogom. Snaga kojom Boga tražimo rasplamsat će naša srca i upraviti naše noge prema bližnjima, posebno onima koji su potrebni naše riječi, blizine, kruha, ruha... Upravo Krist, koji je u njima, ražarit će naše srce da izgara za Boga i bližnjega. Što ono bude jače izgaralo, jasnije će mu biti Božje lice i bit će bliže Bogu, Bogu živomu. Listopadska pobožnost može pojačati našu ljubav prema Blaženoj Djevici Mariji, uvećati našu ljubav prema misijama, produbiti našu vjeru i približiti nas Božjemu kraljevstvu. Misijski mjesec listopad šansa je da izliječimo opasnu bolest našeg vremena, koja je zahvatila i srca vjernika, a zove se ravnodušnost. Šansa je također, po zagovoru BDM, da pobijedimo sve naše tjeskobe, križeve i grijeha, koji priječe djelovanje Duha Božjega u nama.

**PORUKA PAPE FRANJE ZA
97. SVJETSKI DAN MISIJA
[22. listopada 2023.]**

»Žar u srcu, noge na putu« (usp. Lk 24, 13-35)

Draga braćo i sestre! Ove sam godine za Svjetski dan misija izabrao temu nadahnutu izvješćem o učenicima iz Emausa, iz Lukina Evanđelja (usp. 24, 13-35): »Žar u srcu, noge na putu«. Ta su dva učenika bila zbunjena i razočarana, ali susret s Kristom u Riječi i u razlomljenom Kruhu probudio je u njihovu srcu ushit da ponovno krenu put Jeruzalema i navijeste da je Gospodin doista uskrsnuo. U tom evanđeoskom izvješću duboku promjenu kod učenikâ vidimo iz nekih sugestivnih slika: žar u srcu zbog Pisma koje je Isus tumačio, otvorene oči kojima ga prepoznaju i, kao vrhunac, noge na putu. Razmišljajući o ta tri vida, koji opisuju putovanje učenikâ misionarâ, možemo obnoviti svoj žar prema evangelizaciji u današnjemu svijetu.

1. Žar u srcima »dok nam je otkrivao Pisma«. Božja riječ prosvjetljuje i preobražava srce u poslanju.

Na putu iz Jeruzalema do Emausa, srca dvojice učenika bila su obuzeta žalošću – što se vidjelo na njihovim licima – zbog smrti Isusa, u kojega su povjerovali (usp. r. 17). Suočeni s neuspjehom razapetog Učitelja, njihova se nada da je On Mesija srušila (usp. r. 21).

I gle, »dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima« (r. 15). Kao na početku poziva učenikâ tako i sada, u času njihove izgubljenosti, Gospodin preuzima inicijativu: pristupa svojim i hoda uz njih. U svom velikom milosrđu, On se nikada ne umara biti s nama, usprkos našim pogreškama, sumnjama, slabostima, usprkos žalostima i pesimizmu koji nas dovode do toga da postajemo »bezumni i srca spora« (r. 25), malovjerni.

I danas, kao i nekoć, Gospodin je blizu svojim učenicima misionarima i hoda uz njih, posebno kad se osjećaju izgubljenima, obeshrabrenima, prestrašenima pred otajstvom bezakonja koje ih okružuje i želi ih ugušiti. Stoga, »ne dopustimo da nam se ukrade nada!« (Apost. pob. *Evangeliij gaudium*, 86). Gospodin je veći od naših proble-

ma, poglavito kad na njih nailazimo u naviještanju evanđelja svijetu, zato što je to poslanje, u konačnici, njegovo, a mi smo samo njegovi ponizni suradnici, »beskorisne sluge« (usp. Lk 17, 10).

Izražavam svoju blizinu u Kristu svim misionarima i misionarkama u svijetu, posebno onima koji prolaze kroz teške trenutke: predragi, uskrsli Gospodin je uvijek s vama i vidi vašu širokogrudnost i žrtve koje činite u evangelizacijskom poslanju u dalekim krajevima. Nije svaki dan u životu obasjan suncem, ali uvijek imajmo na pameti riječi koje je Gospodin uputio svojim prijateljima prije muke: »U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!« (Iv 16, 33).

Nakon što je slušao dvojicu učenika na putu za Emaus, uskrsli Isus »počevši... od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu« (Lk 24, 27). Tada se u srcima učenika ražario plamen, te su se na kraju povjerali jedan drugome: »Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?« (r. 32). Isus je živa Riječ, jedina koja može zapaliti, prosvjetliti i preobraziti srce.

Tako možemo bolje razumjeti ono što je rekao sveti Jeronim: »Ne poznavači Pisma znači ne poznavati Krista«

(In Is., Proslav.). »Bez Gospodina koji nam otvara pamet nemoguće je duboko razumjeti Sveto pismo. No vrijedi i suprotno: bez Svetoga pisma događaji Isusova poslanja i njegove Crkve na ovome svijetu ostaju nerazumljivi« (Apostol. pismo *Aperuit illis*, 1). Zato je poznavanje Svetoga pisma važno za kršćaninov život i još važnije za navješćivanje Krista i njegova evanđelja. Što se, uostalom, prenosi drugima ako ne vlastite ideje i planove? I može li ikad hladno srce zapaliti srca drugih?

Dopustimo zato da nas uvijek prati uskrslu Gospodin koji nam tumaći značenje Svetog pisma. Pustimo da On zapali naša srca, prosvijetli nas i preobrazi, kako bismo mogli svijetu naviještati njegovo otajstvo spasenja snagom i mudrošću koji dolaze od njegova Duha.

2. Oči koje »se otvoriše te ga prepoznaše« u lomljenju kruha. Isus u euharistiji je vrhunac i izvor poslanja.

Srca ražarena Božjom riječju nagnala su učenike iz Emausa da zamole tajanstvenog Putnika da ostane s njima jer je već padala večer. I dok su bili za stolom, oči su im se otvorile i prepoznali su ga kod lomljenja kruha. Ključnu ulogu u tome da su se učenicima otvorile oči imao je slijed radnji koje je učinio Isus: uzeo je kruh, blagoslovio ga, razlomio i dao njima. To su uobičajene geste glave kuće u židova, ali kad ih, milošću Duha Svetoga, čini Isus Krist one dvojici sustolnika dozivaju u pamet znamenje umnažanja kruhova i prije svega znak euharistije, sakramenta Žrtve križa. Ali upravo u času u kojem prepoznaju Isusa u Onom koji lomi kruh »on im iščeznu s očiju« (Lk 24, 31). Ta nam činjenica pomaže shvatiti bitnu stvarnost naše vjere: Krist koji lomi kruh postaje sad razlomljeni Kruh, koji se dijeli s učenicima i koji oni zatim blaguju. Postao je nevidljiv, zato što je sada ušao u srca učenikâ kako bi njihova srca usplamtjela još većim žarom, potaknuvši ih da bez oklijevanja ponovno krenu na put kako bi sa svima podijelili jedinstveno iskustvo susreta

s Uskrslim! Tako je uskrslu Krist Onaj koji lomi kruh i istodobno Kruh koji se lomi za nas. Svaki je učenik misionar, dakle, pozvan postati, poput Isusa i u njemu, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga, onaj koji lomi kruh i ujedno kruh koji se lomi za svijet.

U vezi s tim treba podsjetiti da je jednostavno lomljenje materijalnog kruha s gladnima u Kristovo ime već samo po sebi kršćanski misijski čin. Tim više je lomljenje euharistijskog kruha, koji je sâm Krist, misijsko djelovanje *par excellence*, zato što je euharistija izvor i vrhunac života i poslanja Crkve.

Podsjetio je na to papa Benedikt XVI.: »Ljubav koju slavimo u sakramentu [euharistije], ne možemo zadržati za sebe. Ona po svojoj naravi zahtijeva da je priopćimo svima. Svijet je potrebit Božje ljubavi, susreta s Isusom Kristom i vjere u njega. Zbog toga euharistija nije samo izvor i vrhunac života Crkve, nego i njezina poslanja: „Autentično euharistijska Crkva jest misijska Crkva“« (Apostolska pobudnica *Sacramentum caritatis*, 84).

Da bismo donosili plod, moramo ostati sjedinjeni s njim (usp. Iv 15, 4-9). A to se sjedinjenje ostvaruje svakodnevnim molitvom, osobito u *klanjanju*, u ostajanju u tišini u Gospodinovoj prisutnosti koji ostaje s nama u euharistiji. Njegujući s ljubavlju to zajedništvo s Kristom, učenik misionar može postati mistik na djelu. Neka nam srce uvijek žudi za Isusovim društvom, šapćući žarku molbu dvojice učenika iz Emausa, osobito kad se spusti večer: »Ostani s nama, Gospodine!« (usp. Lk 24, 29).

3. Noge na putu, s radošću pričanja o Kristu Uskrslom. Vječna mladost Crkve koja je uvijek u izlasku.

Nakon što im se otvoriše oči te prepoznaše Isusa u »lomljenju kruha«, učenici »u isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem« (usp. Lk 24, 33). Ova hitnja da se ide s drugima podijeliti radost susreta s Gospodinom pokazuje da »radost evanđelja ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate

njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i usamljenosti. Sa Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa« (Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 1). Nemoguće je istinski susresti uskrslu Isusa, a da se ne izgara od želje da se svima govori o tome. Stoga su prvo i glavno bogatstvo poslanja oni koji su, u Svetome pismu i u euharistiji, prepoznali Krista uskrslu i koji nose u srcu njegov plamen i u pogledu njegovo svjetlo. Oni mogu svjedočiti o životu koji nikad ne umire, pa i u najtežim situacijama i u trenucima najveće tame.

Slika »nogu na putu« još jednom nam doziva u pamet neprolaznu vrijednost *missio ad gentes*, poslanja koje je uskrslu Gospodin dao Crkvi da navijesti evanđelje svakoj osobi i svakom narodu, sve do nakraj svijeta. Danas više nego ikada čovječanstvo, ranjeno tolikim nepravdama, podjelama i ratom, treba Radosnu vijest mira i spasenja u Kristu. Koristim zato ovu priliku da još jednom ponovim: »Svi imaju pravo primiti evanđelje. Kršćani imaju zadaću naviještati ga ne isključujući nikoga, ne kao oni koji nameću novu obavezu, nego kao oni koji dijele jednu radost, ukazuju na obzor ljepote i koji pozivaju druge na bogatu gozbu« (isto, 14). Misijsko obraćenje ostaje najvažniji cilj koji si moramo postaviti kao pojedinci i kao zajednica, budući da je »misijsko djelovanje paradigma svakog djelovanja Crkve« (isto, 15).

Kao što kaže apostol Pavao, Kristova nas ljubav obuzima i potiče (usp. 2 Kor 5, 14). Ovdje je riječ o dvojakoj ljubavi: Kristovoj ljubavi prema nama, koja privlači, nadahnjuje i ražaruje našu ljubav prema njemu. I upravo ta ljubav Crkvu u izlasku čini uvijek mladom, a svi njezini članovi imaju poslanje naviještati Kristovo evanđelje, uvjereni da On »za sve umrije da oni koji žive ne žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrslu« (r. 15). Svatko može pridonijeti ovom misijskom gibanju: molitvom i djelovanjem, novčanim prilogom i prinošenjem trpljenja i patnji, te vlastitim svjedočenjem. Papinska misijska djela

su povlašteno sredstvo za promicanje te misijske suradnje na duhovnoj i materijalnoj razini. Zato su prilozima koje se prikuplja na Svjetski dan misija namijenjeni Papinskom misijskom djelu za širenje vjere.

Hitnost misijskog djelovanja Crkve podrazumijeva, dakako, sve tješnju misijsku suradnju svih njezinih članova na svim razinama. To je bitan cilj sinodskog puta kojim Crkva kroči s ključnim riječima *zajedništvo, sudjelovanje, poslanje*. To zasigurno nije izraz zaokupljenosti Crkve samom sobom; to nije plebiscit kojim se odlučuje, kao u nekom parlamentu, što treba vjerovati i provoditi u djelo a što ne, u skladu s preferencijama ljudi. Naprotiv, riječ je o tome da kao i učenici iz Emausa krenemo na put, slušajući Uskrsloga Gospodina, koji uvijek dolazi među nas da nam tumači značenje Pisma i da lomi kruh za nas kako bismo, snagom Duha Svetoga, mogli nastaviti njegovo poslanje u svijetu.

Kao što su ta dvojica učenika ispriповjerala ostalima što im se dogodilo na putu (usp. Lk 24, 35), tako će i naš navještaj biti radosno pripovijedanje o Kristu Gospodinu, o njegovom životu, muči, smrti i uskrsnuću, o čudesima koje je njegova ljubav izvela u našem životu.

Krenimo, dakle, prosvijetljeni susretom s uskrslim Gospodinom i oduhovljeni njegovim Duhom! Krenimo sa žarom u srcu, otvorenih očiju i s nogama na putu, da Božjom riječju zapalimo srca drugih, da otvorimo njihove oči Isusu Euharistijskom i pozovemo sve da zajedno kročimo putem mira i spasenja koje je Bog dao čovječanstvu u Kristu.

Sveta Marijo od Puta, Majko Kristovih učenika misionara i Kraljice misija, moli za nas!

*Rim, Sveti Ivan Lateranski,
6. siječnja 2023.,
svetkovina Bogojavljenja.
FRANJO*

RUSIJA
– S. Mirjam Bubnić

Ljeto u Taganrogu

Ovo ljeto u Župi Taganrog, puno više negoli obično, bilo je sasvim popunjeno događanjima. Na svetkovinu Presvetog Trojstva napokon je bilo krštenje jednogodišnje Ekaterine. Njezina obitelj živi pet sati vožnje udaljena od crkve. Otac radi na poljima te su dugo planirali i odgađali krštenje, da bi se sva obitelj okupila. No budući da je vrijeme bilo nepredvidljivo, otac nije mogao u to vrijeme ostaviti polja na tri dana te je slavlje na kraju bilo bez njega. Mama Anja s djecom je došla u Taganrog odsjesti kod bake (trebalo je otići kombijem po njih), jer osim krštenja trebali su obaviti liječničke preglede, fizikalnu terapiju i sudjelovati u ljetnim „praznicima s Bogom“ za djecu.

Krajem svibnja bila je prva pričest za petero djece. Mala Amalija bila je sva uzbuđena, jer je tek završila prvi razred, a već je primila oprostjenje grijeha i s ljubavlju svojeg Boga u pričesti. Željeli smo joj to omogućiti jer je njezina obitelj uvijek u crkvi, zajedno mole, a i ona je već neslužbeno sudjelovala na vjeronauku sa starijom sestrom. Njezin stariji bratić ostao je za iduću godinu, jer je bio često bolestan i nije dolazio na vjeronauk.

Bolesni župnik

28. lipnja proslavili smo svečano i radosno rođendan našeg župnika o. Raula, misionara iz Argentine, kojeg je biskup, zbog liječenja u našem gradu, ponovno premjestio

u Taganrog. U protekloj godini imao je tri teške operacije, upalu pluća, zračenje i kemoterapiju. Dva puta, kad su ga otpuštali iz bolnice, doktor je rekao: „Ja ne znam kako si ti ovo preživio, ne mogu to objasniti. Od toga ljudi umiru, mi smo te već bili prekrizili.“ Pogledao je u nebo, uzdahnuo i rekao: „Ti vjerojatno znaš, ali ja ne znam.“ Znamo da su i mnogi od vas usrdno molili za njega, pa vam na tome zahvaljujemo. Na rođendanu se okupilo osim župljana i nekoliko ljudi iz drugih gradova, jer je o. Raul mnogima pomogao na razne načine. Zahvaljivali smo Gospodinu što nam ga je sačuvao i molili da njegov dugi oporavak bude uspješan.

Praznici s djecom

Naša djeca cijelu godinu ispituju: „Kada dođe ljeto, hoćemo li ići na praznike? Hoćemo li opet jesti pomfrit? I pjevati i čitati na misi? Hoćemo li hodati u vrećama ili crtati na velikim papirima? Hoćemo li opet igrokaz i puno plesati!“ Svatko tko je jednom sudjelovao u ljetnome

ZAMBIJA
– Don Boris Dabo

Nove misijske pustolovine

katehetskom programu za djecu nestrpljivo čeka kad će opet doći ljeta. Mi smo im, naravno, sve to obećale. No ove godine morale smo ih podijeliti u dvije skupine, prije i poslije prve pričesti, a također primiti i nekoliko djece iz Rostova i Novočerkaska, jer ondje više nema redovnica ni katehista.

Dok su se upoznavali u mladoj skupini, šestogodišnji dječak Miroslav se predstavio i rekao: „Znate, ja sam katolik.“ Nato su se javila i druga djeca i rekla: „I ja sam katolik. I ja! I ja!“ Ispalo je da smo svi katolici i to ih je ispunilo velikim čuđenjem i radošću, jer su oni u školi ili kvartu jedini katolici, a sad su se svi okupili na jednom mjestu i vrlo se lijepo družili. S malenima nam je pomagao David, koji je upravo bio na prvoj pričesti i učio ih je moliti, vladati se na misi, ministrirati. Djeca su ga veoma zavoljela i nasljedovala njegov dobar primjer.

Tužna vijest

Kako je ljeto odmicalo, bližio se odlazak nas redovnica iz Taganroga. Naime, poglavari naše redovničke zajednice još su nas prije dvije godine obavijestili da nas polako povlače iz misije u Rusiji, jer bi nas već trebalo biti više u zajednici, a nisu u mogućnosti poslati nam još koga od sestara. Zato smo mi u te dvije godine bile osobito u žurbi, da uspijemo što više djece pripremiti za sakramente, da ih ukrijepimo u vjeri... Župljane smo obavijestile tek ove godine nakon Uskrsa i sve do našeg odlaska, 4. kolovoza, bilo je vrijeme oprostaja. S. Augustina i ja imale smo milost 18 godina služiti

Crkvi u Rusiji, za što smo Bogu vrlo zahvalne. Naravno da ostajemo povezane s našim vjernicima – već su neki tražili molitve i savjet.

Situacija sada

U Taganrogu, Azovu, Jejsku i Zimovnikah ostao je o. Raul, slaba zdravlja, no velike revnosti za duše. Ove godine nije mogao sam organizirati već tradicionalni višednevni susret obitelji, ali nije odustao. U više navrata pozvao je dvije-tri obitelji i radio s njima. Uspio je i odvesti mlade na susret katoličke mladeži Rusije u Sankt-Petersburg.

Sad je počela školska godina, no pitanje vjeronauka za 30 djece ostaje otvoreno. Mi smo pripremile nešto katehetskog materijala i dale ga obiteljima. U cijelom našem dekanatu nema katehista, a malobrojni svećenici nastoje putovati po svim župama i filijalama da bi osigurali vjernicima sudjelovanje na svetim misama. Raduje nas revnost i trud naših župljana, koji nastoje nešto pomoći u crkvi, i činjenica da dolaze i novi vjernici.

Preporučamo vam i nadalje u molitve i da pomažete našoj braći i sestrama katolicima u Rusiji, koji čuvaju i svjedoče svoju vjeru. I molimo za nova duhovna, posebno misionarska zvanja.

Ponekad mi se čini da više nemam što novo napisati ili ispričati. Eto, već četrdeset godina pišem i pričam priče iz Afrike, već kao da mi je sve postala svakidašnjica, koju, doduše, volim i smatram Božjim odabirom za sebe. Ipak, nisam uvijek siguran koliko ovo što ovdje radim u zambijskim misijama, u selima zapadne provincije, u slamnatim selima s blatom obloženim kućama nekoga tamo u dalekoj Europi može zanimati. Jer ovo je jedan sasvim drugi svijet, za nas u Africi realan i stvaran, a ondje bi komu mogao izgledati kao priča s druge, tamne strane mjeseca. Zato me ovakav podsjetnik, kakav mi je stigao iz uredništva *Radosne vijesti*, podsjeti da oni koji žive u Hrvatskoj itekako vole te priče s druge, tamne strane mjeseca, jer je život svugdje isti život ljudi, a svi ljudi imaju neke iste zajedničke crte.

Tako je i cijeli poziv na obraćenje, taj osnovni misijski *spiritus*

movens stigao prvo onim ljudima tamo negdje daleko, uz obale Genezaretskog jezera, a ostao je aktualan i danas za sve narode svijeta, pa je poziv na obraćenje i vjerovanje evanđelju uvijek svjež i valjan. Poziv na obraćenje zahvaća svakog čovjeka, na svakom nivou i u svakoj životnoj dobi. Uvijek se treba i može obraćati na vrednote evanđelja, jer je to najbolje što čovjek može učiniti za sebe i za druge.

Misionar se također treba obraćati, uvijek ponovno slušati te izazove koji nam svim dolaze iz dubine ili se pojavljuju izvana, po ljudima koji nam uvijek nešto govore ili pokazuju, ali taj poziv, naravno, treba provjeravati, dok se ne stekne povjerenje u njega. I tako onda počinjemo govoriti o molitvi i slušanju tog glasa, reći ćemo poziva, dok ne shvatimo da je od Boga. A kada shvatimo da je od Boga, onda više zapreka nema, nema ni teškoće, ili se poteškoće ne mjere, samo se ide dalje, dok već on ne pokaže da je dosta i da treba ići dalje i drugamo, a jednom će reći da je dosta, čega se, ipak, malo plašim.

Eto, to se dogodilo i meni opet, prije tri godine, po tko zna koji put. Kaže Učitelj da treba otići (opet) u područje uz rijeku Mashi, na granici Zambije i Angole, i ondje nastaviti ono što smo započeli prije gotovo dvadeset i pet godi-

na, samo malo nizvodno. Prije je to bila Misija Shangombo, u kojoj smo radili osam godina i koju smo predali domaćemu biskupu Biskupije Livingstone, da bi on onamo poslao domaće svećenike, koji će nastaviti redoviti pastoralni rad u župi. A mene je Učitelj, naravno, u suglasnosti s biskupom, onime u Hrvatskoj i onime u Zambiji, odveo da počnem s evangelizacijom i osnivanjem novih župnih središta u sadašnjoj, već uhodanoj Misiji Lusu, Njoko, Nawinda i Maziba, gdje su drugi nakon mene, i to domaći zambijski svećenici, nastavili misijski rad. A kad mi je biskup Livingstonea Valentine Kalumba poslao pomoćnika (kapelana) u Njoko i Nawindu, odoh ja! Više nisam morao ostati na istom mjestu, jer je Učitelj opet rekao da treba ići dalje.

Oko mi padne na to drugo područje koje treba pomoć svećenika, misionara. Shvatio sam da treba početi onamo. I odoh, ostavivši svojeg pomoćnika u Njoku i Nawindi da djeluje samostalno. Kad sam vidio da otac Theophilus, mlad zambijski svećenik, može nastaviti ondje gdje sam ja stao, odoh ja! I tako pođoh ponovno uz rijeku Mashi, malo nizvodnije od misije Shangombo, u kraj Sinjebmela.

Međutim, znao sam da oca Theophilusa ne mogu samo tako ostaviti. Jedno što je još mlad, s nedovoljno svećeničkog iskustva, drugo što je onaj misijski kraj u Njoku/Nawindi težak i zahtjevan, koliko vjermički toliko i financijski.

Potreban mu je auto i održavanje auta da bi uopće mogao komunicirati s udaljenim selima i povremeno, radi vlastitoga duhovnog zdravlja, susreti s drugim svećenicima, kao i kupovanje osnovnih živežnih namirnica. Biskupija u Zambiji mu ne može dati i uzdržavati auto, onaj teški džip – *Toyota Land Cruiser*, kakav je nužno potreban za današnji misijski rad. Zato ću mu ja to morati osigurati, da bi mogao donositi evanđelje i duhovno podržavati one koji su već ušli u Crkvu i još ga širiti i na one koji još nisu u Crkvi. Trebao sam mu to osigurati pomoću svojih misijskih prijatelja u Hrvatskoj. Treba mu i dalje podrška, i molitvena i ona druga. Ali to smo riješili i dalje rješavamo. Božja providnost i rad svetog Josipa itekako je na djelu.

E sada, moj zambijski biskup na moje je sve dulje izbjivanje iz Njoka i Nawinde gledao s malo straha, pa i sumnje: „Jest da je potrebno Crkvu i misijski rad proširiti na novo, dotada nepokriveno područje. Ali kako ćemo, hoćemo li moći nastaviti? I hoće li otac Boris moći to sve, jer on nije više mlad kao nekada?“

No ovaj iskusni misionar, s četrdeset godina iskustva u istoj Biskupiji Livingstone, kojemu je ovo već treći biskup u toj biskupiji, bio je uporan i već, pomalo na svoju ruku, a u nadi da će biskup Valente kad-tad shvatiti potrebu i mogućnost evangeliziranja velike naplavne ravnice Silowana, kao i područje uz rijeku Mashi, da će prihvatiti taj novi izazov, koji mu taj misionar

ZAMBIJA
– Fra Ivica Perić

Idemo dan za danom

opet nudi, i da će prihvatiti ono što je već započeto.

I evo, dok mi je stigao dekret za uspostavu kvazižupe Sinjembela, koji određuje da s datumom 10. kolovoza 2023. postajem prvi župnik, mi smo u Sinjembeli već radili tri godine, osnovali dosta novih crkvenih zajednica, sagradili crkvu svetog Josipa, sagradili župni stan za redovitog svećenika (kada dođe vrijeme da se ondje nastani, a ja i dalje ostajem stanovati u manjoj kućici). Najesen, kad se vratim s odmora, otvaramo i novu bolnicu svetog Josipa. Sagradili smo i već uhodali učenički dom, gdje redovito stanuje šezdesetak srednjoškolaca, da ne spominjemo i novu razinu na koju su mjesto i kraj Sinjembela podignuti dolaskom misije.

Dakle, misijske pustolovine se nastavljaju, a potiče ih Učitelj, Isus, koji i dalje poziva i vodi kamo treba poći. Neka mu je hvala i slava! On mi daje i suradnike, koji, kao nekoć Isusovi učenici, najprije uče, pa onda samostalno odlaze u nove krajeve, da bi se vraćali i davali izvješća o svojem radu.

Naglasak stavljam ne potrebu obraćenja na vrjednute evanđelja. Svaki dan nam Učitelj u liturgijskim čitanjima govori i svaki je dan novi izazov za novo, kontinuirano obraćenje. Pa neka dragi Bog sve blagoslovi i potakne!

Nakon 32 godine mojeg rada u misijama premješten sam u novu državu, u Zambiju. Prije toga sam radio 13 godina u Ugandi, to mi je bila prva misijska država, a zatim 19 godina u Ruandi. Sad sam već jednu godinu u Zambiji. Jesam li takvo što planirao kad sam odlučio biti misionar? Nisam. Prepustio sam se u Božje ruke, pa neka me on vodi.

Nakon Ugande, gdje smo župu podigli usred ničega i izgradili samostan, crkvu, ambulantu, u Ruandi smo napravili doista velik posao. Uspjeli smo pokrenuti vrtić, izgraditi osnovnu i dvije srednje škole, radionice za praktičnu nastavu, veliku kuhinju s blagovaonicom za sve učenike, učeničke domove za djevojke i momke, sportsku dvoranu te kustodiju kuću i Centar „Sv. Franjo“ za mir i pomirenje. Dovedi smo vodu u škole, izgradili tri velike podzemne cisterne za vodu, igrališta, opremili smo radionice za stolare, zidare, kupili šivaće strojeve za krojače, opremili informatički kabinet, napunili i uredili dvije školske knjižnice. Postigli smo da naš školski Centar „Otac Vjeko“ postane jedna od najmodernijih obrazovnih ustanova u Ruandi. Iškolovali smo više od 3000 mla-

dih ljudi i tako im dali mogućnost za bolji život. I sve to donacijama našeg naroda, koje posredovanjem humanitarne udruge „Srce za Afriku“ dolaze iz cijelog svijeta, te donacijama naših misijskih ureda u Sarajevu i Zagrebu.

Da podsjetim, puno toga promijenilo se nakon siječnja 2007. godine, kad su u Kivumu prvi puta došli Maja i Željko Garmaz, bračni par iz Osijeka. Njihov dolazak donio nam je veliko prijateljstvo, a oni su se u Kivumu počeli vraćati svake godine, tražeći najbolji način kako animirati ljude da pomognu našim projektima. Iz toga našeg prijateljstva izrodila se udruga „Srce za Afriku“, koja je počela skupljati donacije za Centar „Otac Vjeko“. Izdali su i dvije knjige – *Naš čovek u Africi*, o mojem misionarskom putu, te *Fra Vjeko Ćurić – svetac našeg doba*, o pokojnom fra Vjeki, koje su se prodale u tisućama primjeraka, što je također iskorišteno za izgradnju našega školskog centra. Njihov angažman u humanitarnoj udruzi prepoznat je među ljudima i pokrenula se zaista prava lavina dobrote, zahvaljujući kojoj mi možemo graditi infrastrukturu i školovati siromašnu djecu.

A onda je prošle godine ponovo došlo vrijeme da se selim. Opet neplanski.

Moj subrat, fra Aloys Hakizimana, koji je iz našeg Kivumua premješten u selo Mwakapandula, u Zambiji, da pripremi dolazak fratara, jer je to prva zajednica u Zambiji, preminuo je od posljedica Covida.

Nakon njegove smrti razgovarao sam s provincijalom i budući da

smo u Kivumu izgradili cijeli školski centar te ga postavili na noge, došli smo na ideju da prijedem u Zambiju postaviti još jednu zajednicu na noge. Smatram da imam dovoljno volje, snage, a nakon 32 godine rada u Africi i potrebna iskustva da još jednu župu podignem od nule.

Centar „Otac Vjeko“ u Kivumu predan je u najbolje ruke i sada njime upravlja moj dugogodišnji zamjenik, gvardijan samostana Innocent Harelimana, s kojim nastavljamo suradnju, jer ćemo i dalje plaćati školarine za siromašne učenike u projektu *Prijatelj Centra „Otac Vjeko“*, koji provodi „Srce za Afriku“.

A u Mwakapanduli me dočekalo 56 hektara praznog zemljišta i tek jedna mala kućica, koju je fra Aloys uspio izgraditi prije smrti. I eto, još sam jednom, u još jednoj afričkoj zemlji, krenuo od nule – bez struje i vode, odnosno ikakve infrastrukture.

Situacija u Zambiji puno je drugačija od one u Ugandi i Ruandi. Manje je napetosti, narod je otvoreniji, jer nisu iskusili onakva ratna zla kao narodi u Ugandi i Ruandi. Utoliko je lakše, jer su ljudi otvoreniji. Zemlja je vrlo bogata rudama, ali narod po selima je dosta siromašan. Kuće i dalje grade od blata, a krovovi su im od trske, dok se prijevoz obavlja volovima, koji im služe i za oranje. Hvala Bogu, imaju dovoljno hrane, jer je zemlja velika i ima dosta prostora za sijanje, tako da si siju puno kukuruza, suncokreta, soje te dosta povrća, a imaju i dosta stoke! Pura ili palenta te povrće glavna su im hrana, dok suncokret i soju koriste za pravljenje ulja.

No velik problem su im školstvo i zdravstvena skrb. Budući da je zemlja golema i narod je raštrkan, djeca u školu moraju svaki dan pješaćiti i desetak kilometara. Mnogi zbog toga odustaju i vrlo velik broj djece ne ide u školu.

Žalosno je vidjeti djevojčice od 13, 14 godina koje su već i same majke, a većina njih nije završila ni osnovnu školu. Kako im pomoći? Humanitarna udruga „Srce za Afriku“ opet „uskače“ i u samo godinu uspjeli smo napraviti višenamjensku dvoranu, u kojoj sada osposobljavamo naše buduće učitelje šivanja i krojenja. Plan nam je za početak osnovati strukovnu školu da te mlade majke naučimo zanatima koje će moći raditi i nešto si zaraditi, a paralelno otvoriti i dječji vrtić, da bismo skrbili za njihovu djecu dok su one u školi. Organizirat ćemo i večernju školu za one koji ne znaju čitati i pisati.

Izradili smo i samostan, da bismo mogli dovesti još fratara koji bi pomogli u radu, a u tijeku je i izgradnja crkve.

Kada završimo izgradnju crkve, u planu nam je izgradnja školskog centra, kao u Ruandi, jer seoska škola koju imaju u Mwakapanduli takva je da djeca sjede na prašnjavu podu, ili na cigli, ili na gumi od automobila, a nekoliko uzrasta ide u isti razred. Planiram izgraditi sve – od vrtića do srednje škole, školske domove za učenike iz udaljenijih mjesta, sportska igrališta, kuhinju i blagovaonicu, smještaj za učitelje. Također nam je u planu i izgradnja ambulante te mlinova za žitarice.

Planova je puno. Ali idemo dan za danom!

Razgovor s Domagojem Pejićem, novinarom, autorom četiriju knjiga i četiriju filmova o papi Poljaku, prijatelju misija i prepoznatljivim glasom Hrvatskoga katoličkog radija.

? Javnosti ste poznati po svojem angažmanu na Hrvatsko-katoličkom radiju, ali znamo da to nije sve, pa molimo da otkrijete našim čitateljima tko je, zapravo, Domagoj Pejić.

! Za sebe volim reći, a i drugi kažu, da mogu ja iz ravnice, ali ne može ravnica iz mene. Rođen sam u Zagrebu, ali djetinjstvo i mladost proveo sam u Slavoniji, u mojoj Slatini, uza željezničku prugu, koja je vodila nekamo u daljinu. Moj otac je radio na željeznici, a majka je bila domaćica. Imao sam dva brata. Živjeli smo veoma skromno. Od djetinjstva sam naučio i to cijeli život zadržao da ne mogu uvijek imati sve što poželim i da trebam biti zahvalan na onome što imam, mada to bilo i veoma skromno. Naučio sam reći: „Bogu hvala uvijek i na svemu!“ Nekoliko godina živio sam i u Osijeku. I koliko god volio i poštovao Zagreb, u kojem sam gotovo četiri desetljeća, najbolje se osjećam u nizini, „tamo gdje se nebo s morem žita spaja“. Kao dječak i mladić želio sam postati pedagog ili socijalni radnik i tako, volim se našaliti, spašavati svijet. No život je išao nekim drugim putevima: poljoprivredni i teološki fakultet, koje

sam upisao, ali nisam završio, zatim Caritas, pisano novinarstvo i posljednjih 27 godina – HKR. Na HKR-u bih volio i ostati, taj je medij postao dio mene. I ja sam, nadam se, postao dio njega.

? U proljeće 2004. pješačili ste 1000 km od Zagreba do Vatikana da biste čestitali 84. rođendan papi Ivanu Pavlu II., i to je bio pravi misijski pothvat. Zašto je to putovanje važno?

! Dva puta sam ga susreo oči u oči, stisnuo mu ruku i rekao: „Sveti Oče, hvala na svemu što ste učinili za hrvatski narod!“ Vidjevši ga onako bolesnoga, poželio sam dio njegovih boli i patnja preuzeti na sebe. I zato sam u 27 dana propješačio 1000 km. Bila je to moja žrtva i molitva. Želio sam mu na takav način ujedno zahvaliti za sve što je učinio za hrvatski narod, ali i za svakog čovjeka, jer je on svakomu želio dobro. I u njemu sam gledao stvorenje Božje. Tim sam hodočašćem također htio potaknuti i druge, pogotovo slušatelje HKR-a, da mole za njega, da budu solidarni s njime. Mislim da sam uspio u tome, jer je tih dana program bio vrlo slušan, pogotovo za vrijeme mo-

jih telefonskih javljanja negdje s cesta Slovenije i Italije. Na HKR su dolazila brojna pisma i zahvale, koje sam mu, došavši u Vatikan, i predao, jer mi ih je u Rim donio tadašnji ravnatelj HKR-a Robert Šreter. Prigodom kratka susreta zahvalio sam mu na svemu. Blagoslovio me i nadam se, razumio. Tada nije znao, ali sada, siguran sam, zna da sam tijekom putovanja često rekao: „Bože, udaraj po meni koliko god hoćeš, ali neka on mirno spava i neka njega manje boli!“

? Dobitnik ste i priznanja za svoj rad te ste na festivalu kršćanskog filma u Minsku, u Bjelorusiji, dobili priznanje „za film snimljen s osobitom ljubavlju prema svetom Ivanu Pavlu II.“. Koliko vam sv. Ivan Pavao II. znači i koja je njegova važnost za naš narod?

! Imao sam petnaest godina i dobro se sjećam kad je moj župnik rekao: „Izabrali su Poljaka!“ Tog listopada 1978. godine nisam slutio da će spomenuti Poljaka obilježiti moj život i život mojeg naroda. Ivan Pavao II. prvi je papa koji je služio misu na hrvatskom jeziku. Tri puta je došao u Hrvatsku, dva puta u Bosnu i Hercegovinu. Bio je uz nas

kad nam je bilo najteže, bio je prvi kad nas je trebalo međunarodno priznati. Uputio nam je bezbroj ohrabrujućih i mudrih riječi, koje, čini mi se, nismo ozbiljno shvatili i dovoljno proučili. Jedan svećenik u Poljskoj mi je rekao da su ga na 100. jubilarnom putovanju očekivali u Poljskoj. Međutim, on je odabrao Hrvatsku. Bio je to izraz velika poštovanja i ljubavi prema Hrvatima. Hrvatski narod to ne bi smio nikada zaboraviti.

I zbog toga sam njegovoj Poljskoj želio pokazati barem slično takvo poštovanje. Knjige i filmovi su putopisni i njima želim gledateljima i čitateljima u Hrvatskoj približiti zavičaj Karola Wojtyła. Međunarodni žiri na festivalu u Bjelorusiji zaključio je da je moj treći film, koji je ondje prikazan, „snimljen s velikom ljubavlju“. Hvala im na tome! A i nisu morali puno razmišljati, jer je naslov filma Karolu s ljubavlju. To je i moj odnos prema tomu čovjeku: ljubav i zahvalnost! I sada, kad je svet, nikada ga ništa ne tražim, već mu samo želim izraziti zahvalnost.

? Što biste izdvojili kao posebnost njegova života i djelovanja, a što mnogi možda ne znaju, i važno je istaknuti?

! Posebnost njegova života!? Križ! Bol, patnja, ali i u svemu tome veliko pouzdanje u Isusa i Blaženu Djevicu Mariju. Imao je devet godina kad mu je umrla majka Emilia, dvanaest godina kad mu je umro jedini brat Edmund. U vrijeme nacističke okupacije, prije nego je navršio 21 godinu, umro mu je otac Karol. To mu je, kako je sam rekao, bio najteži trenutak u životu. Bez članova najuže obitelji, gladan, smrznut, uplašen za život, teško je fizički radio u kamenolomu Zakrzówek i tvornici „Solvay“. Zbog toga je uvijek imao razumijevanja za sve koji žive od rada žuljevitih ruku. Prošao je mučno vrijeme komunističkog režima, atentat i bolesti. No on se u svim tim životnim teškoćama potpuno predao blaženoj Djevici Mariji te ujedno prigrlio križ, koji mu je davao snagu. Ivan Pavao II. pokazao je da se križ prihvaća i nosi, a ne odbacuje ili vuče. Na takav je način, usudim se reći, utjecao i na moj duhovni život i rast u vjeri, nadam se.

? 22. listopada ove godine obilježavamo Svjetski dan misija, a 22. listopada je i spomen-

dan sv. Ivana Pavla II., kad je 1978. godine slavio prvu svetu misu kao poglavar Katoličke crkve. Papa Ivan Pavao II. putovao je najviše od svih papa i posjetio 129 zemalja. I vi puno putujete, ali najviše u Poljsku. Što je to tako snažno da vas privlači na putovanja koja su posvećena životu sv. Ivana Pavla II.?

! Već sam rekao da sam svojim poštovanjem i ljubavlju prema Poljskoj želio uzvratiti Ivanu Pavlu II. za pokazanu ljubav i blizinu prema Hrvatskoj. Jednom sam mu prigodom, došavši u Krakov, onako u šali rekao neka mojim očima još jednom pogleda draga mjesta svojeg života. Kao da me je ozbiljno shvatio! Svaki puta kada dođem u Malopoljsko vojvodstvo, osjećam se dobro, sretno, kao svoj na svome. I svaki put kada napuštam Wadowice ili Krakov, osjećam se sjetno, s planovima da se što prije vratim ulicama djetinjstva i mladosti Karola Wojtyła. I da, po mogućnosti, dovedem sa sobom što više Hrvata.

Zbog toga sam počeo voditi putovanja/hodočašća pod geslom „Ivane Pavle II., hvala!“. Žalostan sam kada nema odaziva ili je taj odaziv malen uz raznorazne isprike. On se svaki puta raspadao od bolova kad nam je došao. Mogao je mirne duše mahnuti nam sa svojeg balkona i reći da nas voli, ali da ga previše boli. Nije mahnuo, već nam je – ne pitajući za patnju – došao.

Svaki puta kada dođem u Poljsku, sjetim se i dragog pape Benedikta XVI. Došavši 2006. godine u domovinu svojega ljubljenog prethodnika, rekao je da želi „udahnuti zrak domovine Ivana Pavla II. te da želi crpiti snagu iz obilja vjere, koja u Poljskoj neprekidno teče više od tisuću godina“.

? Sv. Ivan Pavao II. objavio je 7. prosinca 1990. godine encikliku *Redemptoris missio*, koja kao glavni cilj ima isticanje važnosti misijskog poslanja i buđenje kršćana iz misijske uspavanosti. S obzirom na to da ste svakodnevno u komunikaciji s ljudima, što mislite, jesu li se kršćani malo uspavali i jesu li svjesni važnosti i vrijednosti misija?

! Da, Ivan Pavao II. pozvao je Crkvu na novo misijsko zalaganje, jer se, kako je on smatrao, vjera snaži dok se daje. Koliko mi je poznato, papa je potaknuo vjernike da šire granice svoje ljubavi pokazu-

jući brigu za one koji su daleko, kao i za one koji su blizu. Pozvao je na molitvu za misionarke i misionare te za nova misijska zvanja. Potaknuo je i na pomaganje misionarskog djelovanja, molitvom i materijalno. Eh, jesu li kršćani svjesni važnosti misija? Ili su se malo uspavali? Rekao bih da su se kršćani, pa među njima i ja, u mnogočemu uspavali.

A što se tiče misija, zato imamo vas iz misijskog ureda i časopisa *Radosna vijest*, da nas opominjete, potičete, upoznajete s radom misionara, donosite izvješća o njihovim godišnjim susretima u Hrvatskoj... Hvala vam na tome!

? Sv. Ivan Pavao II., baš poput misionara, bio je vjesnik radosti, ohrabrenja i nade kamo god je došao. Koristio je svaku prigodu da bi poticao na dobro i naviještao radosnu vijest spasenja. Znamo li mi tako živjeti, čineći dobro i šireći radosnu vijest, svjesni da smo svi misionari ondje gdje jesmo, u obitelji, zajednici gdje živimo i radimo?

! Krakovski nadbiskup Karol Wojtyła za papu je izabran s nepunih 59 godina. Relativno mlad, pun vjere, snage i optimizma, želio je oputovati i na „kraj svijeta“. Upravo su putovanja bila njegov zaštitni znak. Ali to mu je donijelo i kritike. Neki rekoše da su njegovi pohodi preskupi, da je on glumac, koji je previše orijentiran na medije, da se njegove mise i nastupi često svode na puki spektakl. Međutim, Ivan Pavao II. nije se dao smesti. „Zar nas Isus nije poslao da širimo evanđelje po cijelom svijetu. Eto, to je razlog zbog kojega ja obilazim svijet!“ Posebno se pripremao za svako putovanje i jednako su mu bile važne velike i male zemlje. Želio je saznati što više o njihovoj povijesti, kulturi, tradiciji i trenutnoj političkoj situaciji. Učio je jezike naroda kojima je hrlio ususret, želeći im se i na takav način približiti te im donijeti radosnu vijest. Putovao je i onda kad je bio najviše bolestan i kada nije mogao hodati. U zrakoplov su ga doslovce unosili, a do oltara vozili. To smo vidjeli i mi u Hrvatskoj, pogotovo u lipnju 2003.

Što se tiče našeg misionarenja i širenja radosne vijesti ondje gdje jesmo... Netko je rekao otprilike ovako: „Ne govori o svojoj vjeri ako te ne pitaju. Ali živi tako da te pitaju.“ A za takav život imamo najsigurnije putokaze:

deset zapovijedi Božjih. A živimo li mi na blagoslov ili sablazan drugima? To neka svatko odgovori sam za sebe.

? Pročitali smo da je na odluku za svećenički poziv sv. Ivana Pavla II. najviše utjecao njegov otac, koji je noću ustajao na molitvu na koljenima, te jedan krojač. Tko je utjecao na odluku o vašem novinarskom pozivu?

! Nitko! Ni u snu se nisam nadao da ću jednog dana raditi taj posao, sjediti za mikrofonom kao voditelj programa, u prošlosti brojnih emisija, ili uređivati *Vijesti iz života Crkve*. Na početku razgovora rekao sam da mi je na prijelazu iz djetinjstva u mladost velika želja bila postati pedagog ili socijalni radnik i na takav način spašavati čovječanstvo. Šalim se, naravno. Na kraju sam upisao Poljoprivredni fakultet u Osijeku, no bilo me je svugdje, a najmanje na predavanjima. Nakon toga kratko sam studirao teologiju na KBF-u u Zagrebu.

Ne sjećam se više kako sam saznao za tečaj novinarstva u starim prostorima Informativne katoličke agencije na zagrebačkom Kaptolu 4. Završio sam tečaj, a potom sam počeo pisati za *Glas Koncila* i *Kanu*. A onda je netko rekao da se traže spikeri, voditelji i novinari za rad na HKR-u. Otišao sam u Voćarsku 106, javio se fra Mirku Mataušiću, kod legendarne spikerice HRT-a Jasmine Nikić prošao audiciju, a sve ostalo je, kako se ono kaže – povijest! Veoma sam zahvalan pokojnomu fra Mirku, prvomu ravnatelju i glavnomu uredniku HKR-a, što je meni i sličnima to omogućio i imao povjerenja u nas koji smo bili potpuno neiskusni za taj posao. Istina, i nije imao velika izbora. Ljudi koji su znali taj posao, a bili su vjernici, držali su se religijskog programa HRT-a. Dakle, slučajnost ili Božji plan? Nadam se, ipak, to drugo.

? Kakva bi trebala biti uloga svake osobe u Crkvi?

! Ljubiti Boga i Crkvu! Ako ljubimo Boga, onda i uvažavamo, poštujemo bližnjega svoga, potičemo ga na dobro, nismo ljubomorni na njega, ne gledamo u njemu konkurenciju, već Božje stvorenje, s određenim talentima i zadaćom. Svoje talente, od Boga primljene, koristimo tako da osim nama bude dobro i našim bližnjima, narodu i Crkvi,

kojima pripadamo. Vjernik treba, naravno, i svjedočiti svoju vjeru. Kako je ono rekao sv. Franjo Asiški, „ako treba i riječima“. Osobno volim one koji šute i žive svoju vjeru, bez puno govorenja i teoretiziranja. Pošteno plate radnika, korektno odrade svoj posao, pomognu, odgajaju djecu za poštenje i moral, oprezno se ponašaju u prometu, pozdrave, nasmiješe se, kažu što lijepo. Volim one kojima su strane ružne riječi ili psokve.

Naravno, treba svjedočiti i riječju, molitvom, odlaskom na misu, ali dodao bih i onu Isusovu: „Ne će u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: ‘Gospodine, Gospodine!’“, nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima.“

? Imate li omiljen biblijski citat i zašto vam je posebno drag?

! „Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinomu služiti!“ Ne klanjati se ni vlasti, ni moći, ni bogatstvu, ni naciji. Ni političaru, ni direktoru, ni političkoj stranci, ni ideologiji, ni vlastitomu interesu. Kad bi ta Isusova poruka, upućena Sotoni u pustinji, nama Hrvatima bila češće na pameti, bila bi ovo zemlja u kojoj bi svatko poželio živjeti. Onakva kakvu su sanjali brojni muškarci i žene prije tisuću godina, prije sto godina, prije trideset i više godina, o kojima, sad mi pada na pamet, u *Molitvi za ravnicu* pjeva Klapa „Sv. Juraj“ HRM-a: „Šapni ime onih kojih nema, što sanjali su svoj hrvatski dom.“ A oni su sanjali svoju slobodnu, pravednu i prosperitetnu Hrvatsku. Dakle, ponovit ću: „Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinomu služiti!“ A onda će sve i u našim životima, u našoj Crkvi i narodu biti na svojem mjestu. Dodao bih i riječi Ivana Pavla II. koje nam je uputio prije 25 godina, kad je došao beatificirati kardinala Stepinca; „Svaki građanin, a navlastito vjernik, ima točno određenu odgovornost za svoju domovinu. Vaša zemlja od vas očekuje značajan doprinos na raznim područjima društvenoga života, gospodarstva, politike, kulture. Njezina će budućnost biti bolja u onoj mjeri u kojoj se svatko od vas bude znao

zauzeti za poboljšanje samoga sebe.“

? Koji svetac vam je, osim sv. Ivana Pavla II., poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?

! Damjan de Veuster! Još kao srednjoškolac dva puta sam pročitao knjigu *Svećenik prognanika* autora Wilhelma Hunermanna. I danas se dobro sjećam knjige o tom svećeniku, misionaru, Belgijancu, koji je kao misionar otišao na Havaje, a onda dragovoljno otišao služiti oboljelima od gube na otok Molokaj ili, kako su ga nazivali, pakao Južnog mora. Bio im je i svećenik i prijatelj, i brat... Sjećam se kako je u knjizi opisana scena da je počeo prati noge u vreloj vodi, ali tu vrelinu nije osjetio. Shvatio je da je i sam obolio. I tako je postao jedan od onih o kojima se brinuo. Izobličena lica, s ranama na tijelu, sa samo dva prsta na ruci, kojima je držao hostiju tijekom euharistije. Kad je umro, njegovi gubavci pokopali su ga uz crkvu svete Filomene, pod stablom ispod kojeg je proveo prvu noć na otoku. Četrdeset godina kasnije njegovo je tijelo otpremljeno u rodnu Belgiju. Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim, a svetim ga je proglasio papa Benedikt XVI.

Toga dragog svetca često se sjetim, jer je za mene pravi, kako ste rekli, poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku.

? Koja bi bila vaša poruka čitateljima *Radosne vijesti* i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?

! Vjerujem da su im dobro poznate riječi Ivana Pavla II.: „Ne bojte se! Otvorite, upravo raskriliti vrata Kristu! Krist zna što je u čovjeku. Samo on to zna!“ Te je riječi izrekao u nedjelju 22. listopada 1978. godine tijekom mise na vatikanskom trgu. Karol Wojtyła je na čelo Katoličke crkve došao u vremenu u kojem je u svijetu bilo puno straha. Svi totalitarni režimi opstajali su na strahu i teroru. A novi papa je znao kako strah djeluje na ljude, jer je i sam osjetio strahote nacizma i komunizma. I zato je želio oslobađati od straha. I zato je hrabrio, tješio, upozoravao, poticao... Vjerujem da nas zagovara s neba! I da svima nama, u ovome teškom vremenu, također punu strahova i neizvjesnosti, poručuje: „Ne bojte se!“ I zato ću, kao što počinjem i završavam svaku voditeljsku smjenu, reći: „Hrabro naprijed, uz Božju pomoć. Ne bojmo se nikoga i ničega!“

 Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Molimo za Crkvu, da usvoji slušanje i dijalog kao stil života na svim razinama i dopusti Duhu Svetomu da ju vodi na periferije našeg svijeta.

Ovaj se mjesec u Rimu održava 16. opća skupština Sinode biskupa, upravo s temom sinodnosti Crkve, naslovljenom: *Za sinodsku Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje*. To je utvrđeno još u travnju 2021. posebnim dokumentom pape Franje, pri čemu je zacrtan i sinodni put za cijelu Crkvu i na svim razinama. Svi smo to prošli i ponešto o tome znamo. Ali kad se bolje zadubimo u značenje i sadržaj same teme, onda se doista svi osjećamo pozvanima na sudjelovanje u zajedništvu za zajedničko poslanje cijele Crkve, koja je mistično Kristovo tijelo, a svi smo mi udovi, svatko sa svojom ulogom. Kao da nas je Papa htio probuditi da dodemo do svijesti o onome što smo postali po krštenju i da u tom poslanju nema uzmicanja. Svatko je bio pozvan dati svoj prinos općemu poslanju Crkve. Kršćanin nije to po-

stao zato da samo uživa u tome da je kršten, a da se pritom ne osjeća odgovornim za svoj život sukladno s milošću koju je primio. Budući da nije sam, on taj svoj život živi u određenim okolnostima, s određenim ljudima, s poteškoćama različite vrste, ali i s pomoći koju može primiti od drugih i dati ju također drugima.

Da bi se ostvario u onome što jest, Papa nam za ovaj mjesec predlaže da svatko od nas, dakle, cijela Crkva, kao stil života usvoji dva temeljna stava, a to su slušanje i dijalog. Da dođe do dijaloga moraju se dvojica ili dvoje čuti. No i taj glagol ima drugu varijantu, a to je *slušati*. Dok *čuti* možemo shvaćati kao *uhom zamijetiti*, *slušanje* možemo shvatiti kao shvaćanje onoga što smo čuli, a to znači da smo tomu što smo čuli pridali određenu pozornost. U dijalogu je upravo o tome

riječ, kao o temelju komunikacije među ljudima, ponajprije među supružnicima, onda između roditelja i djece itd., sve do društvenih dimenzija na različitim razinama. Ako si usvijestimo potrebnu pozornost za drugoga, lako se oslobađamo i nekih predrasuda te počnemo više cijiniti svojeg sugovornika, pa se tako uđe u dublje međusobno prepoznavanje i ispravno vrjednovanje vrijednosti kojima je drugi posvećen i koje ga nose. I evo moliteljima razložnosti za dublji dijalog s Bogom, izražavajući svoje želje Bogu da takvo slušanje postupno preuzme svu ljudsku stvarnost za svekoliko dozrijevanje i prihvaćanje. To samo znači da će se dijalogom otvarati mogućnosti odlaska i na periferije svijeta, gdje mnoge nitko ni ne želi čuti, pa ni slušati. To će onda biti blagoslovno za sav svijet.

Ne uspravati dječju dobrotu

Geslo Djela svetog djetinjstva glasi: „Djeca pomažu djeci“. Utemeljitelj Djela mons. Charles de Forbin-Jansen, biskup Nancyja, u Francuskoj, smišljao je način kako spasiti djecu iz Kine da ne umiru od gladi i bez krštenja te je pozvao djecu Pariza da svaki dan izmole *Zdravo Marijo* i da svaki mjesec daju novčić za misije. Prva organizirana akcija na tu nakanu bila je 9. svibnja 1843. godine. Bila je to proročka vizija i spasonosna akcija, u kojoj su djeca pokazala svoju velikodušnost i dobrotu. Akcija je bila uspješna i brzo se proširila na cijelu Francusku, Europu i cijeli svijet. Tako je nastalo Djelo svetog djetinjstva, koje uključuje djecu cijelog svijeta da pomažu svojim vršnjacima u misijskim zemljama. Svojom pomoću djeca su učinila brojna čuda, sagradivši tisuće škola, vrtića, ambulanta, kao i omogućivši milijunima svojih vršnjaka školovanje.

Djeca Bosne i Hercegovine i Hrvatske također su uključena u taj ladanac pomoći. Pomažu posredovanjem svojih revnih župnika, kapelana, se-

stara redovnica i kateheta. Svi oni mogu i trebaju oblikovati povjerenu im djecu u kršćanskom duhu, koji je bez solidarnosti nepotpun i poguban. Djeca su Crkvi veliko bogatstvo. Njihova iskrenost, osjećaj za potrebite i vjera čine onaj vitalni dio Crkve po kojem Duh Sveti najbrže djeluje. Stoga pozivamo sve one koji pastoralno djeluju u župama i školama da iskoriste milosne i pastoralne trenutke rada s djecom i potaknu ih na pomoć svojim vršnjacima u misijama. Zajedničke i pojedinačne akcije, posebno misijske kasice, mogu se organizirati tijekom adventa, korizme, ali i cijele godine.

Najpravedniji način prikupljanja i raspodjele prikupljenih sredstava pružaju misijski uredi u Zagrebu i Sarajevu, koji imaju najbolji pregled potreba i projekata pojedinih misionara. Ima dosta župa i djece koja su već uključena i pomažu te su misijski aktivna. Ukazujemo na primjer jednog djeteta koje svaki mjesec uplati pet maraka za misije i jednu redovnicu koja predaje vjeronauk

u školi i u župi. Za svaki advent i korizmu podijeli misijske kasice djeci, objasni im za koga i na koju nakanu prikupljaju. Po završetku akcije svi su prezadovoljni i zahvalni što su svojim odricanjem pomogli puno potrebitijima od sebe.

Ovaj prilog ima za cilj zahvaliti svima koji na bilo koji način pomažu misijama, a posebno djeci koja nesebično pomažu svojim vršnjacima u misijama. Njihovo školovanje bit će kompletno, a oni izgrađene osobe tek kada znanje bude prožeto dobrotom i ljubavlju za druge.

Ovaj prilog ima također za cilj potaknuti sve koji rade s djecom u župi i školi da i ova školska godina bude misijski aktivna, donoseći dragocjene plodove materijalno siromašnijim vršnjacima u misijama.

PMD BiH i PMD RH

Haićanski biskupi pozivaju na prekid „genocida“ koji nad bespomoćnim ljudima provode bande

U novom priopćenju krajem rujna Biskupska konferencija Haitija poziva na hitnu akciju da bi se zaustavilo neobuzdano kriminalno nasilje na tome karipskom otoku, koji se suočava s jednom od najgorih kriza u svojoj povijesti. Dok nasilje banda i dalje vlada Haitijem, katolički biskupi te otočne države uputili su još jedan apel, pozivajući haićanske vlasti i međunarodnu zajednicu na akciju da se zaustavi ono što opisuju kao genocid nad bespomoćnim ljudima. „Mi, biskupi Katoličke crkve Haitija, ponavljamo ‘vapaj cijelog naroda suočena s napuštenošću’ i s gorčinom i boli osjećamo patnju našeg naroda, uzrokovanu strašnim nasiljem do zuba naoružanih razbojnika.“

Razulareno kriminalno nasilje

Jedna od najsiromašnijih zemalja na svijetu, Haiti, godinama se suočava s neobuzdanim kriminalnim nasiljem. Haićani su pretrpjeli i prirodne katastrofe, a trpe i dugogodišnji politički zastoj, koji je pogoršan ubojstvom predsjednika Jovenela Moïsea u srpnju 2021. godine. Haiti već četiri godine trpi jednu od najdužih i najsmrtonosnijih društveno-političkih i sigurnosnih kriza u svojoj povijesti, s naoružanim bandama koje su preuzele kontrolu nad mnogim područjima zemlje. Bande su postale moćnije nakon ubojstva predsjednika Moïsea, a procjenjuje se da kontroliraju oko 80 % glavnog grada Port-au-Princea. Ubojstva, sukobi,

iznude i otmice, također usmjereni na svećenike, redovnice i redovnike, događaju se svakodnevno. Prema nedavnim statistikama UN-a, nasilje povezano s bandama ove je godine odnijelo više od 2500 života, s više od 1000 ozlijeđenih, dok je gotovo 1000 Haićana oteto. Bande su također umiješane u strašne slučajeve seksualnog nasilja, uključujući kolektivno silovanje i sakaćenje, počinjeno radi širenja straha i kažnjavanja

protivnika. Posljednji val nasilja rezultirao je prisilnim raseljavanjem više od 10 000 ljudi, koji su utočište potražili u improviziranim kampovima i obiteljima domaćinima.

u svoje ruke organiziranjem „skupina za samoobranu“, usmjerenih na članove banda, te je zbog toga više od 350 ljudi brutalno ubijeno.

„Genocid“ se mora zaustaviti

Prema riječima haićanskih biskupa, za barbarstvo koje zavlada zemljom „rješenje nije ostati pasivan“. Stoga pozivaju sav Božji narod i crkvene ustanove da se odazovu pozivu na molitvu. Svećenici, redovnice i redovnici, uz laike, pozivaju se da organiziraju molitvenu devetnicu povodom blagdana svetog Mihaela arkandela za oslobođenje zemlje od nasilja banda: „Gdje god se nalazili,

naša solidarnost, naša blizina, naše molitve mogu pomoći.“

Haićanski biskupi mole za mirno rješavanje te krize i pozivaju sve na vlasti da što hitnije poduzmu konkretne korake prema istinskom pomirenju. Također potiču sve sektore haićanskog društva da prekinu savezništvo s naoružanim bandama te pridonesu izgradnji političkoga i socijalnog dijaloga na temelju stvarnih potreba stanovništva.

Na Haitiju misionarski djeluje s. Mirjam Filipović, iz družbe Služavke Kristove, te služavke Malog Isusa: s. Liberija Filipović i s. Ana Uložnik. Uključimo ih u svoje molitve!

PMD RH i PMD BiH

Posjet misijskoj zemlji u kojoj je 1995. bilo 14 katolika, a sada ih je 1 500

Papa Franjo je od 31. kolovoza do 4. rujna boravio na apostolskom putovanju u Mongoliju, zemlji u kojoj je 1995. bilo svega 14 mongolskih katolika. Prema najnovijim podacima iz 2023., trenutno ih je u osam župa oko 1 500, od ukupne populacije od oko 3,5 milijuna stanovnika...

Kršćanstvo je najprije stiglo u Mongoliju preko nestorijanskih kršćana drevne sirijske tradicije između 7. i 10. stoljeća. Rimokatoličanstvo je došlo u 13. stoljeću, za vrijeme Mongolskog Carstva. Prema svjedočenju talijanskog franjevca Giovannija di Piana del Carpinea, kojeg je papa Inocent IV. poslao na kanski dvor 1245., drevna carska prijestolnica Karakorum bila je kozmopolitski i multireligijski grad, a u njemu su bili prisutni i nestorijanci.

Nestalna prisutnost

Kako donosi Vatican News, prvi katolički misionar kojemu je dopušten ulazak na to područje bio je francuski dominikanac Barthélémy de Crémone koji je stigao u Kara-

korum 1253. tijekom diplomatske misije u ime francuskog kralja. Kršćanstvo je nestalo s prestankom mongolske dominacije na Dalekom istoku, a ponovno se pojavilo kada su misionarske aktivnosti započele u Kini sredinom 19. stoljeća.

Papa Pio X. ustanovio je 1922. misiju sui iuris Vanjske Mongolije. Teritorij je pokrivaio današnju Republiku Mongoliju, a dijelom je preuzet s teritorija Apostolskog vikarijata Središnje Mongolije u Kini (aktualno Biskupija Chongli-Xiwanzi), preimenovana 1924. u misiju sui iuris Urga. Iste godine uspostavljena je prosovjetska Mongolska Narodna Republika te je eliminirana sva kršćanska prisutnost. Nakon kraja komunističkog režima i tranzicije Mongolije u demokraciju početkom 1990-ih, uspostavljena je vjerska sloboda što je omogućilo povratak katoličkih misionara u zemlju.

Povratak katoličkih misionara 1992.

Godine 1992. novostvorena Republika Mongolija, nastala iz

Demokratske revolucije 1990., uspostavila je diplomatske odnose sa Svetom Stolicom, a misija sui iuris Ulan Batora je utemeljena i povjerenjena Misionarima Bezgrješnog Srca Marijina (CICM, poznati kao Misionari iz Scheuta). Misiju je od početka vodio pokojni filipinski misionar CICM-a p. Wenceslao Padilla (koji je preminuo 2018.). Njega je papa Ivan Pavao II. 2002. imenovao apostolskim vikarom, a potom i apostolskim prefektom Ulan Batora 2003.

Mala ali životna Crkva

Kada su prva tri misionara stigla u glavni grad Mongolije 1992., u toj zemlji nije živio niti jedan katolik, a rad za implantatio Ecclesiae (uspostavu Crkve) morao je započeti iz početka usred jezične i kulturne poteškoće. Njihovo apostolsko djelovanje, kao i djelovanje drugih re-

dovničkih družbi koje su uslijedile, financijski je poduprla korejska Crkva i urodilo je plodom, kao što je naznačeno polaganim, ali stalnim porastom obraćenika na katoličanstvo u većinski budističkoj zemlji, te zanimanjem sve većeg broja mladih katolika Mongola za svećeništvo i posvećeni život.

Godine 1995. bilo je samo 14 mongolskih katolika. Prema najnovijim podacima iz 2023., trenutno ih je u osam župa oko 1 500, od ukupne populacije od oko 3,5 milijuna stanovnika. Služi im jedan biskup, 25 svećenika, uključujući dva Mongola, šest sjemeništara, 30 redovnica, pet redovnika (koji nisu svećenici), 35 kateheta, a pripadnici su 30-ak različitih nacionalnosti.

Kako je objasnio trenutni apostolski prefekt Ulan Batora talijanski kardinal Giorgio Marengo, povijest Crkve u Mongoliji u ova tri desetljeća može se grubo podijeliti u tri faze.

Prvo razdoblje, od 1992. do 2002. (kada je Sv. Ivan Pavao II. misiju uzdigao na razinu Apostolskog vikarijata), obilježeno je malim, ali značajnim napretkom, prije svega na području ljudskog razvoja. U drugom desetljeću formirane su prve lokalne kršćanske zajednice, dok je treće desetljeće obilježeno ređenjem prvog etničkog mongolskog svećenika o. Josepha Enkhee-Baatara 2016.

Djelovanje Crkve u Mongoliji

Misionarski rad Crkve u Mongoliji usmjeren je na socijalno, zdravstveno i obrazovno područje. Prema podacima iz 2020., postoji Katolički tehnički zavod, dvije osnovne škole i dva dječja vrtića, ambulanta koja pruža liječenje i lijekove za siromašne, centar za osobe s invaliditetom i dva instituta za napuštene i siromašne starije osobe. Svaka je župa također započela dobrotvorne projekte koji se nadovezuju na one Caritas Mongolije, otvaranjem pučkih kuhinja i praonica, te održavanjem tečajeva za žene.

Dobri odnosi s vlastima i drugim religijama

Lokalne vlasti cijene rad Crkve koja je pridonijela učvršćivanju dobrih odnosa između Ulan Batora i Svete Stolice. Njihovi dobri odnosi potvrđeni su sporazumom koji su potpisali mongolski veleposlanik pri Svetoj Stolicy i nadbiskup Paul Richard Gallagher, vatikanski tajnik za odnose s državama i međunarodnim organizacijama, o intenziviranju suradnje na kulturnom polju otvaranjem Vatikanskog tajnog arhiva mongolskim istraživačima.

Međureligijski odnosi

Odnosi s drugim religijama također su dobri, posebice s budističkim vjerskim vlastima. Prvi službeni posjet Vatikanu izaslanstva mongolskih budističkih dužnosnika upriličen je 28. svibnja 2022. u pratnji kard. Giorgija Marenga. Prema podacima zaklade papinskog prava Aid to the Church in Need (Pomoć Crkvi u nevolji), budisti čine nešto više od polovice stanovništva, 3% čine muslimani, 3% šamani i 2% protestanti.

Pastoralni izazovi

U tom kontekstu, glavni pastoralni izazov za mongolsku Crkvu je pomoći mongolskim vjernicima da prodube svoju vjeru i učine ju relevantnijom za njihov svakodnevni život. Drugi izazov je promicanje zajedništva i bratstva među misionarima različitih kongregacija, te s drugim kršćanskim zajednicama u zemlji, uglavnom protestantima. Na kraju, Crkva u Mongoliji ima izazov naviještati evanđelje mongolskom društvu gdje se 40% stanovništva izjašnjava ateistima.

Josipa Prskalo / Katolički tjednik

Obitelj Ulma – uzor u težnji za dobrom i u služenju potrebitima

Dana 10. rujna nakon podnevne molitve *Angelusa*, koju je predvodio s prozora Apostolske palače, misli su pape Franje otišle u Poljsku, gdje su tog prijepodneva, u Markowi, blaženima proglašeni mučenici Józef i Wiktoria Ulma, s njihovo sedmero djece. Papa se spomenuo te obitelji, koju su nacisti ubili 24. ožujka 1944. zato što je pružila utočište nekolicini progonjenih Židova.

Mržnji i nasilju koji su obilježili to vrijeme suprotstavili su se evanđeoskom ljubavlju. „Neka ta poljska obitelj, koja je bila tračak svjetla u tami Drugoga svjetskog rata, bude svima nama uzor za nasljedovanje u težnji za dobrom i u služenju potrebitima“, istaknuo je papa Franjo.

vanje u težnji za dobrom i u služenju potrebitima“, istaknuo je papa Franjo.

Po uzoru na tu obitelj, Papa se osvrnuo na današnje sukobe te se ponovno spomenuo „izmučene Ukrajine“, pokazujući na brojne zastave te zemlje na Trgu svetog Petra, koja, kako je rekao, „mnogo, mnogo pati“. „Osjećajmo se pozvanima suprotstaviti sili oružja snagu milosrđa, retorici nasilja ustrajnost molitve. Učinimo to prije svega za brojne zemlje koje pate zbog rata; posebno, intenzivirajmo molitve za napaćenu Ukrajinu!“

Izvor: www.vaticannews.va

Svjetski dan misija

Svjetski se dan misija svake godine obilježava predzadnje nedjelje u listopadu, a kao poticaj na promišljanje o kršćanskom pozivu na svjedočenje. Ove se godine obilježava 22. listopada te je prigoda da se uvijek iznova prisjetimo da smo kao kršćani svi pozvani biti misionari, pozvani biti svjedoci Božje spasenjske ljubavi prema svakomu čovjeku.

Započnimo svaki dan zahvalni za vrijeme koje nam je darovano, da bismo činili dobro i ostavili trag dobrote iza sebe. Kada budemo odlazili s ovog svijeta, u rukama ćemo jedino nositi ljubav i dobro koje smo za života činili. Ne propustimo stoga činiti dobro i moliti za naše misionare i misionarke, baš poput sv. Male Terezije, zaštitnice misija.

„Neka Misijska nedjelja unese novu svježinu u naš život i bar na jedan dan i jedan trenutak svakomu od nas posvijesti važnost misijskog poslanja Crkve, da svatko od nas svojim marom i zauzetošću, molitvom i dobrim djelima čini ovaj svijet ljepšim i Kristovim Duhom prožetim.“

† Ivica Petanjak,
biskup krčki,
predsjednik Vijeća HBK-a za misije

Idem u Indiju

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Dragi oče i majko!

Zanimat će vas sigurno kako je sa mnom. Hvala Bogu, dobro je. Školu smo počeli 25. rujna. Posla ima dosta, jer ovo je zadnja godina. Valja se pripravljati na glavni ispit iz cijele filozofije. Ja mirno učim, pa se nadam da će sve dobro svršiti.

Lanjske godine sam vam natuknuo kako bih mogao lako otići u misije. Bilo je rečeno malo u šali, no sada kažem posve ozbiljno da ću možda ipak ići. To sam sam molio od poglavara, jer uistinu osjećam u sebi poziv na to teško zvanje. Tu vam stvar puno preporučujem u molitve. Neka vam ne bude ništa žao što ću otići dolje u Indiju. Svejedno ću preko molitve biti vazda s vama. Uostalom, pomislite, kolika je to čast ne samo za našu kuću, nego i za čitav Krnjesavac, da jedan član tog slavnog zbora ide u Indiju navješćivati poganima blagu vijest svetog evanđelja.

Dakle, kako rekoh, molite se puno za tu stvar...

Pozdravljam sve naše, sve stričeve i sav komšiluk.

Tebe i majku ljubi i puno pozdravlja sin

Ante

(Iz zbirke pisama što su sačuvana kod Ljube Jeramaz, sestre oca Gabrića, koja živi u Metkoviću.)

Oproštaj Ante Gabrića s rodnim Metkovićem

Metković je doživio u nedjelju 9. listopada 1938. događaj koji je rijedak u cijeloj našoj domovini, a nepoznat do danas u ovim krajevima. To je bio oproštaj sa svojim sinom, mladim isusovcem Antom Gabrićem, koji u svojoj 23. godini polazi u Indiju, da tamo u našoj bengalskoj misiji radi na proširenju kraljevstva Božjega. Prije svoga dolaska u Metković posjetio je skoro sve naše veće gradove i u njima održao lijepa predavanja sa slikama o svojoj novoj domovini. Znalo se to ovdje više dana prije te je vladao neobičan interes za njegov dolazak, uvećan činjenicom da će se ovdje, u rodnom mjestu, obaviti oproštaj uz predaju misijskog križa. Ipak se nitko nije nadao onakvom učešću naroda kakav je uistinu bio.

Ujutro je na svetoj misi bila opća pričest školske djece za misije, a održana je i prigodna propovijed. U 11 sati prije podne održao je misionar predavanje za djecu. Djeca su s najvećom pažnjom pratila duhovito i zanimljivo predavanje. Tom prilikom je misionaru predana kutija maraka i staniola, što su djeca skupljala za svoga misionara. Poslije podne u četiri sata, poslije svečanog blagoslova s Presvetim, bio je oproštaj s misionarom u crkvi. Župnik, mnogopoštovani fra Franjo Klarić, oprostio se sa propovjedaonice s njim u ime župe, svećenstva i rodbine. Poslije toga je blagoslovio misijski križ i predao ga mladom misionaru. Nakon toga ovaj se popeo na propovjedaonicu i s nje se oprostio ganutljivim govorom od roditelja, sestara i braće, i svog rodnog mjesta. Nije bilo oka koje nije prosuzilo, dok se misionar, i sam vidljivo uzbuđen, junački svladavao, držeći se svog misionarskog križa i pozivajući se na snagu koju mu Propeti daje.

Poslije svečanosti u crkvi sve ono golemo mnoštvo svijeta napunilo je do zadnjeg mjesta obje prostrane dvora-

ne hotela „Zagreb“. Bio je to dosad u Metkoviću uistinu neviđeni posjet. Tim se ponovo potvrdilo kako naš katolički svijet u dubini svoje duše ima razumijevanja za velike misijske ciljeve.

Nakon što je gospodin župnik pozdravio mladog misionara s nekoliko biranih riječi, slijedila je mala prigodna akademija. Poslije akademije slijedilo je predavanje u slikama misionara Gabrića. Spremnost, duhovitost i žar, kojim je misionar govorio, ostavio je u slušateljstvu dubok i mio religiozan utisak, te je publika na koncu mladog misionara urnebesno pozdravila.

Treba još spomenuti da su pobožni i požrtvovalni roditelji u podne pripremili oproštajni objed svome sinu, na koji su pozvali domaće svećenstvo, rodbinu i prijatelje.

Sutradan, 10. listopada 1938., mladi je misionar krenuo iz svog rodnog mjesta, ispraćen od rodbine i prijatelja. Oproštajni glas sirene s parobroda izmamio je svima iskrenu suzu i uzdah: „Sretan put!“

(Pismo je nađeno u arhivu provincije Družbe Isusove u Zagrebu, a onamo je dospjelo iz uredništva Katoličkih misija, koje su prije rata izlazile. Rođeni brat (Ivo Gabrić) našeg misionara Ante Gabrića, isusovca, opisao je kako se mladi misionar oprostio s rodnim krajem.)

NEKOLIKO DATUMA IZ ŽIVOTA O. GABRIĆA...

Stupam u družbu Isusovu

30. srpnja 1933., u predvečerje blagdana sv. Ignacija stupio sam u isusovački novicijat na Jordanovcu u Zagrebu. Magister novaka bio nam je uzoran redovnik, otac Ivan Kozelj. Samo dragi Bog zna što ja njemu dugujem. Neka mu Gospodin naplati!

Prve zavjete položio sam na blagdan sv. Ignacija 1935. godine. Poslije toga poslaše me poglavari na studij filozofije. Prvu godinu svršio sam u Gorici, a drugu i treću u Gallarate kraj Milana. Te godine bile su godine studija, tihog rada i priprave za život.

21. svibnja 1938. dobio sam pismo od vlč. oca provincijala Franje Jambrečkovića, u kojem mi javlja da mi je prečasnii otac General uslišao molbu, koju sam mu poslao 4. srpnja 1937., pa da ću početi u misije.

Od 4. do 6. srpnja 1938. primio sam niže redove iz ruku msgr. Giovannina Della Pietra, DI, prijašnjeg apostolskog nuncija u Albaniji.

Od 14. do 18. srpnja te iste godine pohodio sam svoje roditelje u Metkoviću. Bili su radosni što su me nakon dugo vremena ponovo vidjeli. No, malo im je teško bilo kad sam im rekao da ću još iste godine početi u Indiju.

20. rujna te godine započinjem misijska predavanja po domovini: Požega 4, Osijek 6, Đakovo, Vinkovci, Subotica 5, Beograd 6, Travnik, Sarajevo, Metković, Dubrovnik, Split, Zagreb. Svega sam imao 62 predavanja. Koliko je tu bilo lijepih doživljaja kroz taj mjesec dana, koliko je oduševljenja za misije u našem narodu!

Odlazim u misije

16. listopada navečer ostavio sam Zagreb. Na kolodvoru se našla teta Nikolaja i njezine sirotice. Na putu do granice pratio me je o. Kozelj. U Ljubljani su nam se pridružili oci Pate i Sečnik te dr Ehrlich.

Iz Genove sam krenuo u Indiju 20. listopada, a 5. studenog 1938. stigao sam napokon u srce Bengalije, glavni grad Kalkutu.

Tu su me poglavari najprije poslali da jednu godinu učim engleski i bengalski u Hazaribaghu. Bez znanja jezika misijski rad je nemoguć. Ja sam se svim srcem dao na taj posao, pa sam već slijedeće godine poslan na misijsku stanicu Bošonti, da se brinem za tamošnju školu. Tu sam imao još više prilike da se učvrstim u bengalskom, pa sam ga naskoro naučio i čitati i pisati, i postao mi je kao materinski jezik. To mi je uvijek dobro došlo kao velika pomoć u apostolatu.

Početak 1941. započeo sam bogoslovne nauke u St. Marys College, u Kurseongu, na brdima Himalaje. Za svećenika sam zaređen 21. studenog 1943., a mladu misu sam prikazao sutradan u sirotištu svete Margarete.

Nakon svršenih nauka poslaše me na misijsku postaju Morapai. Tu sam imao ostati godinu dana, sve do treće probacije. Rada je bilo dosta i u školi, i u samostanu, i novicijatu urođeničkih časnih sestara sv. Ane, i po mnogim selima te velike župe.

Kako sam već znao bengalski, nisam imao poteškoće s poukom ni s propovijedima. Čak sam davao i osamndnevne duhovne vježbe na tom jeziku. Taj posao pratit će me kroz sve godine svećeničkog života. Znalo se dogoditi da sam uz redovite misionarske poslove morao godišnje davati i do desetak što osamndnevnih što trodnevnih duhovnih vježbi.

Za zadnju godinu isusovačke duhovne formacije poslaše me u Ranchi u treću kušnju. To je zadnja priprava za veliki i odgovorni rad privaćanja srdaca ljudskih Srcu Božanskom.

UDRUGA „SAVAO“ predani u služanju braći i sestrama koji žive na rubu društva

Naša priča započela je 2017. godine. Volontirajući u pučkoj kuhinji Misionarka ljubavi u Zagrebu i upoznajući ljude koji žive u teškim uvjetima, koji nemaju dom, koji su odbačeni i zaboravljeni, nekoliko entuzijasta, koji su sada dio udruge, okupilo se da bi osnovalo humanitarnu udruhu kojom će moći učiniti više za beskućnike i siromašne.

Zanimljivost vezana uz osnivanje udruge bila je ta da smo na osnivačkoj skupštini nasumce otvorili *Bibliju* da bismo odabrali naziv udruge i otvorila se na Savlovu obraćenju. Tako je nastala Udruga „Savao“.

Slučajno ili znakovito? Vjerujemo da ništa nije slučajno. Prvi izlazak na ulice bio je 22. studenoga 2017. godine, a naša želja je pomoći ljudima u potrebi i onima na rubu društva, često nevidljivima i zaboravljenima. Danas brojimo više od 70 aktivnih volontera, mnogo prijatelja udruge te mnogobrojne donatore, koji, svaki prema svojim mogućnostima, tiho podržavaju rad udruge. Svi mi zajedno brinemo se za oko 200-ak ljudi u potrebi. Naše poslanje je u zajedništvu i ljubavi pomagati ljudima u potrebi: da budu primijećeni i voljeni, a time i prihvaćeni u društvu.

Kako to izgleda u praksi

Od 2017. godine svakog utorka i petka u 20 sati idemo na glavni željeznički kolodvor u Zagrebu sa sendvičima, kavom i čajem, koje smo unaprijed pripremili, te pružamo ljudima okrijepu uz razgovor, da bismo se što bolje upoznali i približili ljudima koji nas trebaju. Bez obzira na vremenske (ne)prilike, mi pomažemo onima koji nas trebaju. Po tome je naša udruga nekako najprepoznatljivija.

Osim paketa s namirnicama koje svakog utorka i petka dijelimo, kada god smo u mogućnosti, pripremamo i topli obrok. Uz podjelu hrane i toplih napitaka uvijek razgovaramo s ljudima o njihovim životima, potrebama i željama, da bismo svakomu pomogli

što je više moguće. Nije to uvijek lako jer su svaka životna priča (i problem), kao i svaka osoba, posebni. Međutim, mnogima smo pomogli da izidu iz teške životne situacije ili da naprave barem korak prema tome. Tako smo tijekom svih ovih godina našeg djelovanja pomogli pronaći posao i/ili smještaj, pomogli ishoditi i osobne dokumente, ostvariti socijalna prava, urediti stambene prostore, da bismo omogućili kvalitetnije životne uvjete. Nekima smo pomogli u liječenju od ovisnosti, a nekima i u pripremi za primanje sakramenata. Brinemo se i o nekoliko obitelji s djecom, da bismo im osigurali potrebno za život.

Iako su problemi ljudi kojima pomažemo stvarni i ozbiljni, naša druženja na kolodvoru često odišu drugačijom atmosferom. Ima i smijeha i šale, slavljenja rođendana i pjesme, iskrenih i dugih zagrljaja, prijateljstva i ljubavi.

Imamo više aktivnosti i neke su usmjerene izravno prema korisnicima, dok su druge usmjerene na volontere i članove. Najvidljivije su aktivnosti mobilna pučka kuhinja i izviđači, ali i naš molitveni tim, hodočašća i aktivnosti za volontere.

Mobilna pučka kuhinja naše je glavno sredstvo susreta s ljudima u potrebi. Svakog utorka i petka u 20 sati na glavnom kolodvoru u Zagrebu dijelimo pakete pomoći koji uključuju osnovne namirnice i higijenske potrepštine te razgovaramo s korisnicima, da bismo se bolje upoznali i mogli konkretnije pomoći.

Tim izviđača svakoga 22. u mjesecu posjećuje naše korisnike na mjestima gdje borave. Cilj izviđača je da se više približimo svakoj osobi, da bismo svakoga pokušali još bolje upoznati i doprijeti do pojedinca i srži problema u kojem se nalazi. Također donosimo i pakete pomoći svakoj osobi, ovisno o tome što je komu potrebno.

Molitveni tim skupina je volontera koji se redovito okupljaju na zajedničku molitvu te organiziraju molitvene susrete svih volontera. Vjerujemo

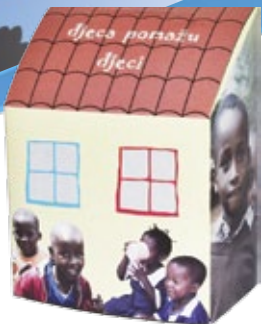
da molitvom ostvarujemo dublji odnos i suradnju s Gospodinom, koji nas vodi u činjenju dijela milosrđa prema našim korisnicima. Otvoreni susret za sve koji se žele priključiti molitvi čija je nakana rad udruge i dobrobit njezinih korisnika održava se svake druge subote u mjesecu u 17 sati kod Majke Božje od Kamenitih vrata.

Hodočašća su posebna radost! Budući da naši korisnici uglavnom nemaju mogućnost putovati, nekoliko puta godišnje organiziramo hodočašća u svetišta Majke Božje Bistričke i Majke Božje Trsatske. To je prigoda da naši korisnici u društvu volontera prožive svu radost dana, odmora dušu i ohrabre se za dalje. Međutim, to je prigoda i da se još više približimo ljudima kojima pomažemo i gradimo odnos povjerenja. Hodočašća su veoma vrijedna jer tako pomažemo i duhovni život korisnika.

Organiziramo tečajeve za naše volontere, koji su usmjereni na to da volonteri steknu vještine i sposobnosti potrebne za rad s ugroženim skupinama ljudi, u prvom redu s beskućnicima. Mnogi od volontera, uza svoje obveze i probleme, daruju svoje vrijeme da bi pomogli i pomogli nositi križeve naših korisnika, a to je velika odgovornost i nije jednostavno. Zato organiziramo i duhovne obnove za naše volontere. Volonteri sudjeluju u aktivnosti izrade krunica, što je odlična aktivnost zbližavanja i opuštanja naših marljivih volontera, a sve krunice koje izradimo darujemo našim korisnicima kao prigodni dar tijekom hodočašća.

Zahvaljujemo svima koji su nam podrška da zajedno možemo činiti dobro i pomagati onima koji su najpotrebitiji. Svaka pomoć čini razliku i zato nemojmo se nikada umoriti činiti dobro, tražiti nevidljive, biti podrška zaboravljenima, a sve što činimo neka bude iz ljubavi!

Volonteri Udruge „Savao“
www.savao.hr

ZA MISIJE I MISIONARE:

Vlč. Marko Lacić 100 KM * Željko Katić 100 KM * N. N. 300 KM * Anto Jurić 30 KM * s. Svjetlana

Andabak 10 EUR * Janja Gebhard 1.176 KM * Vlč. Bono Tomić 50 EUR * Pero Ivezčić 100 KM * Frano Ševo 400 KM * Trgovina „Polaris“, Drinovci 1.500 KM * Ramljak Transporti VI. Srećko Ramljak 6,64 EUR * Sestre Benediktinke, Rab 15 EUR + 15 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 30 EUR * Anto Vrljić 195,5 EUR * Lucijan Mihalac 150 EUR * Čedomil Cesarec 15 EUR * Dubravka Dileo 3 EUR * Katica Oman 5 EUR * Vladimir Dinjar 90 EUR * Miroslav Šestak 100 EUR * Spec.Pedijatrijska Ord. Šime Paparić 150 EUR * Ivica Roketinec 140 EUR * Vedrana Pivčević 200 EUR * Termoproces d.o.o. 35 EUR * Nikola Tomkić 35 EUR * Župa sv. Josipa, Jpsipovac 100 EUR * Valentina Starčević 10 EUR * Tomislav Borovac 18,58 EUR * Dubravka Trgovac 7 EUR * Dubravko Tandarić 60 CHF * Marija Križek 13,27 EUR * Marija Vuletić 10 EUR * Venka Perić 100 EUR * Ante Matković 7 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Katica Amidžić-Peročević 10 EUR * Nikolina Štimac Puž 6,64 EUR * Ljiljana Benčak 25 EUR * Gordana Drašković 7,5 EUR * Tomislav Ivošević i Dragica Ivošević 20 EUR + 20 EUR * Jela Zubak 100 EUR * Vinko Klarić 30 EUR * Danijel Krizmanić 40 EUR * Ivana Josipović 13 EUR * Eleonora Diviki 6,64 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 13,27 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Senka Rašić 5 EUR * Sandro Jakopčević 41 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Andreja Premerić 15 EUR * Marin Križanić 30 EUR * Ivica Ivančević 50 EUR * Branka Maslač 30 EUR * Marko Kolarek 100 EUR * Jasminka Jug 7 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 4 EUR + 4 EUR * Dragan Čorković 13,33 EUR * Ruža Rakijašić 100 EUR * Luka Juričev-Sudac 100 EUR * Vinko Maroević 40 EUR * Sonja i Mladen Batinić 50 EUR * Josip Rajčić 6 EUR * Aleksandar Đura 135 EUR * Marinko Hudolin 25 EUR * Melita Pavlinušić 95 EUR * Slaven Plasaj 50 EUR + 100 EUR * Ivan Cukina 2 EUR * Zoran Arapović 15 EUR * Lucija Brešković 2,27 EUR * Sanela Kučar 13,27 EUR * Zlata Čorba 10 EUR * Zlatko Savin 20 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Irena Krznar 50 EUR * Aleksandar Đura 130 EUR * Tonko Čakić 50 EUR * Željko Marijanović 40 EUR * Ivan Čabraja 1000 EUR * Iva Kolar 20 EUR * Aleksandar Đura 135 EUR * D. Gatara 8,63 EUR * Gordana Radošević 7,5 EUR * Mirjana i Vjeran Ivošević 20 EUR * Ivana Čurić 50 EUR * Tomislav De Micheli Vitturi 100 EUR * Nikola Tomkić 35 EUR * Jasminka Jug 7 EUR * Ivana Matković 40 EUR * Slavko Pušić 50 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * N.N. 1000 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Nikolina Štimac Puž 6,64 EUR * Tomislav Čubelić 20 EUR * Ivana Josipović 13 EUR * Lovro Lučić 200 EUR * Katarina Portada Stanković 30 EUR * Andreja Premerić 15 EUR * Eleonora Diviki 6,64 EUR * Dragan Čorković 13,33 EUR * Dubravka Trgovac 7 EUR * Ilija Kuprešak 15 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 13,27 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Luka Juričev-Sudac 100 EUR * N.N. 15,83 EUR *

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

N. N., Isusovac iz Bosne 100 EUR * Janja Gebhard 1.176 KM * Kristina Mandić 50 KM * Jozo Vukoja 100 KM * Kornelija Petra Balog 4 EUR * Pero Petanjak 15 EUR + 14 EUR * Darko Jurić 500 EUR * Miroslav Matić 10 EUR * Josip Kordić 20 EUR + 20 EUR * Dušanka Tadić 20 EUR + 20 EUR * Ivka Burmeta 100 EUR * Gordana Drašković 7,5 EUR * Ružica Kučan 100 EUR * Davorka Šimanović 20 EUR + 20 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Klara Batina 11 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR + 26,54 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR + 20 EUR * Ana Mrgan 10 EUR * Veronika Radić 50 EUR * Ivan Ivaković 50 EUR * N.N. 40 EUR * Sandra Španić 20 EUR * Snježana Ljubičić 20 EUR * Damir Šeremet 50 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * Zrinka Pulić 70 EUR * Zoja Zubčić 13,27 EUR * Gordana Radošević 7,5 EUR * Franjo Sviben 10 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Zoran Marčinković 30 EUR * Klara Batina 7 EUR * Ružica Kučan 100 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Filip Babić 30 EUR * Dolores Ivezčić 50 EUR * Ante Sabljčić 20 EUR * N.N. 40 EUR * Irena Šanjek 25 EUR * Sandro Jakopčević 50 EUR * Ana Mrgan 10 EUR * N.N. 15,83 EUR * Zdenka Sever 20 EUR *

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KOTIJICE:

Slaviša Andrić 18,80 KM * Nikola Tomašević 100 EUR + 150 EUR * Tomislav Mršić 50 EUR + 50 EUR * Jadranka Apro 15 * Marija Nikolić 10 EUR + 10 EUR * Marija Cerčić 66,36 EUR + 66,36 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR + 15 EUR * Igor Končurat 15 EUR + 15 EUR * Marija Galić 10 EUR + 10 EUR * Župa sv. Jurja, Plomin 135 EUR * Paulina Stojanović 30 EUR * Kristina Skurić 20 EUR * Župa sv. Leopolda Bogdana Mandića-Prvopričesnice, Zagreb 280 EUR *

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 40 KM * Ljiljana Lukenda 100 KM * Benedikt Peهار 100 KM * Moltivna zajednica „Emanuel“, Ružiči 300 KM * Josipa Škračić 70 EUR * Janko Krznarević 132,72 EUR + 132,72 EUR * Dušanka Tadić 20 EUR + 20 EUR * Nikola Crnković 130 EUR + 140 EUR * Tomislav Bilić 19,91 EUR + 19,91 EUR * Amalija Cipek 100 EUR * Stjepan Harča 23 EUR * N.N. 15,85 EUR *

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Roman Bartulović 200 KM * N. N., Banja Luka 70 EUR + 100 KM * Vlč. Miroslav Agostini 50 EUR * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Eleonora Rašić 50 KM * Ivanka Čavar 50 KM * Marica Novak 100 KM * Marica Marčelja 10 EUR * Vesna Hečimović 20 EUR + 20 EUR * Ivan Belić 60 EUR * Petar Čirko 13,27 EUR + 13,27 EUR * Blagoje Kordić 13,27 EUR + 15 EUR * Josip Rajčić 6 EUR * Mira Glasnović 15 EUR * Goran Šipek 10 EUR * Župa Sv. Jeronima, Zagreb 50 EUR * Ante Sabljčić 40 EUR * Nikola Crnković 140 EUR * Jaka Grbešić 10 EUR *

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Zdenko Azinović 300 KM * Anda Mihaljević 200 KM * Vlč. Miroslav Agostini 50 EUR * N. N., Isusovac iz Bosne 100 EUR * Ivanka Doko 25 KM * Antonieta Težak 30 EUR + 10 EUR * J. Zmo 3,98 EUR + 3,98 EUR * Zoran Marčinković 20 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Ana Jularić Galić 10 EUR * Mihael Popinjač 15 EUR + 15 EUR * Filip

Babić 25 EUR * Anica Keškic 20 EUR + 20 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR + 13,27 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR + 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Nada Vuković 6,64 EUR + 6,64 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR + 6,64 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Ivanka Boras 26,54 EUR * Josip Trbara 67 EUR * Zdravka Skok 30 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Iva Špišić 7 EUR * Ružica Perković 20 EUR * N.N. 100 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Sonja Kotarac Fofonjka 15 EUR * Ilija Nikolić 280 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Zrinka Dragić 30 EUR *

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Pero Petanjak 10 EUR + 10 EUR * Dragica Radoš 15 EUR * Irena Maškarin 13,27 EUR * Sandro Jakopčević 41 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Irena Maškarin 13,27 EUR * Katarina Šestan 100 EUR * Dragan Matijević 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Jelkica Štironja 15 EUR + 15 EUR * Robert Skejić 20 EUR + 20 EUR * Rajka Marković 50 EUR * Superior Ugotiteljstvo d.o.o. 5000 EUR * Goran Kozina 500 EUR * Marija Crnica 15 EUR * Matea Radačić Aumiler 50 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Marija Mateša 30 EUR + 30 EUR * Elizabeta Hornung 7000 EUR * Mila Purišić 3,98 EUR + 3,98 EUR * Iva Ilić 50 EUR * Veronika Škegro 6,64 EUR + 6,64 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR + 6,64 EUR * Vedran Cesarec 700 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR 13,27 EUR * Ivo Hrga 6,64 EUR * Dijana Solenički 20 EUR + 20 EUR * Marijana Vilić 6,64 EUR + 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR + 15,93 EUR * Tihana Martinić 2,65 EUR + 2,65 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR + 6,64 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR + 6,64 EUR * Sanja Bitić 50 EUR * A. Rimac 13,27 EUR + 13,27 EUR * Marija Zečić 6,64 EUR * Eva Damjanović 13,27 EUR + 13,27 EUR * Mira Bakula 50 EUR + 50 EUR * Ivanka Baketa 10 EUR + 10 EUR * Ana Mihoci 15 EUR + 15 EUR * Iva Ilić 50 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR * Pero Pepić 50 EUR * Filip Kalčić 1000 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Željka Miletić 40 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 10 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * N. N. svećenik iz Bosne 2.000 EUR * Udruga Sv. Lucija, Žepče 600 KM * N.N. 8500 USD * Martina Knežević 120 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Čurić Lucija 30 EUR * Štefanija Novak 15 EUR * Lucija Čurić 30 EUR *

MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Jelkica Štironja 15 EUR * Župa sv. Pavla apostola 300 EUR * Jelkica Štironja 15 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U ETIOPIJI:

Iva Bakula 30 EUR * Štefanija Novak 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U KENJI:

Marija Krešić 70 KM *

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N.N. 15,83 EUR * Ante Sabljčić 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Udruga „Sv. Lucija“, Žepče 1.550 KM * Vikica Šalić 40 EUR + 40 EUR * Kristina Jurković 25 EUR 25 EUR * Iva Miličević 26,54 EUR +

26,54 EUR * Marija Horvat 7 EUR * Ljiljana Lukač 13,27 EUR * Dubravka Pavišić 6,5 EUR + 7 EUR * APRIORI d.o.o. 100 EUR + 100 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR + 13,27 EUR * N.N. 10 EUR * Miroslav Matić 10 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N.N. 15,83 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 39,82 EUR * Štefanija Novak 30 EUR * Franjo Trojnar 15 EUR + 15 EUR * Agneza Kovačić 80 EUR + 80 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Ana Pervan 120 KM * N. N., Žepče 50 KM * HKD Napredak, podružnica Zavidovići 500 KM * Milijana Glavinić 100 KM * Ivana Juroš 30 KM * Tea Kožul 40 KM * Štefanija Novak 30 EUR * Goranka Munjić 15 EUR * Filka Cace 100 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

N. N. svećenik iz Bosne 2.000 EUR * Stana Ljubić 50 KM * Ivo Ezgeta 50 KM * Jasminka Buljan Culej 250 EUR * Maja Marija Prelec 5 EUR + 5 EUR Ivan Ivaković 50 EUR * Goran Šipek 10 EUR * Željko Batinović 10 EUR * Štefanija Novak 30 EUR * Štefica Palošika 26 EUR + 26 EUR * Branko-Ivan Pervan 300 EUR * Dražan Bekavac 400 EUR * Ana Dragošević 20 EUR * Josip Knezović 55 EUR * Marko Filipović 200 EUR * Slavica Antičević 200 EUR * Ante Sabljčić 20 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BRAZILU:

Ivica Filipović 70 EUR + 70 EUR * Tea Vosnik 10 EUR + 10 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Božo Lončar 20 EUR * N.N. 15,83 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Marija Luburić 60 KM * Božo Lovrić 10 KM * Jozo Hrkač 50 KM * Srećko Botrić 30 EUR + 30 EUR * Čizmić Stipe 7 EUR * Mladen Crneković 15 EUR + 15 EUR * Lidija Petrač 9,29 EUR + 9,29 EUR * Stane Radulović 7 EUR * Marija Barić 2 EUR + 3 EUR * Nikola Horvat 13,27 EUR + 13,27 EUR * Marija Vuković 15 EUR + 20 EUR * Dario Časar 30 EUR * Mato Josić 30 EUR * Vesna Mohorovičić 7 EUR * Stane Radulović 7 EUR * Dunja Juras 5 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 13,28 EUR + 13,28 EUR * Marija Daniela Krnić 135 EUR * D. Delić 31,85 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Valentina Volarić-Lučić 100 EUR * Marija Bartošek 40 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 20 KM * Moltivena zajednica „Emanuel“, Ružiči 410,00 KM * Srećko Botrić 30 EUR + 30 EUR * Igor Pivac 200 EUR + 200 EUR * Ružica Hrkač 25 EUR * Romano Tripalo 20 EUR * Marija Barić 2 EUR + 3 EUR * Jurica Benzon 110 EUR * Romano Tripalo 20 EUR * Ružica Hrkač 25 EUR * Dunja Juras 5 EUR * Župa sv. Jurja, Bapska 1025 EUR * Katarina Vajdoher 13,5 EUR + 18 EUR * Marija Bartošek 40 EUR *

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Vrhbosanska nadbiskupija, (gregorijanske mise) 84.000 KM * Ivanka Vidović 100 KM * Vrhbo-

sanska nadbiskupija 40.000 KM * Jelena Jakus Pamić 84 EUR * Stana Švarc 350 EUR + 350 EUR * Drago Kajić 350 EUR *

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Župa Uznesenja BDM, Sarajevo 300 KM * Župa sv. Male Terezije, Ledinac 1.225 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Ružiči 2.350 KM * Župa sv. Stjepana, Čerin 3.050 KM * Župa sv. Petra i Pavla, Lovnica 210 KM * Vlč. Marko Lacić 100 EUR * Jela Šimičević 100 KM * Župa sv. Jurja, Plomin 470 EUR * Klaudia Jelenić 50 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Ivana Bitunjac 5 EUR * Župa sv. Jurja, Pazin 709 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Jure Škegro 20 EUR * Klara Oštrić 130 EUR * Božica Deželjin 20 EUR * Tomislav Zelembaba 7 EUR * Župa Presvetog Trojstva, Rovišće 420 EUR * Župa sv. Josipa, Josipdol 30 EUR * Župa sv. Petra apostola, Šibenik 240 EUR * Župa sv. Vida mučenika, Varaždin 3230 EUR * Župa sv. Nikole biskupa, Varaždin 533,84 EUR * Župa sv. Margarete, Donja Durava 180 EUR * Župa sv. Vida mučenika, Donji Vidovec 180 EUR * Srećko Ilišinović 100 EUR * Iva Vukas 10 EUR * Ante Sabljčić 30 EUR * Tomislav Skroza 80 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Tamar Šurina 5 EUR * Župa sv. Leopolda Bogdana Mandića, Koprivnica 450 EUR *

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

OŠ A. Augustinčića, Zaprešić * Nacionalna uprava PMD BIH *

MISIJSKA KRIŽALJKA – LISTOPAD 2023.

Radosna vijest	Savršena osoba	Ljekovito stablo	Vrsta ječma	Mjesto u Engleskoj	Zamjenica	Sumpor	Čuvar	Osakaćene osobe	Dva (tal.)	Djela	Vrsta umjetnosti	Metar	
Misijski dan u listopadu													
Ulaz u kuću						Ženski potomak Kisik						Sumpor Vrsta jela	
Rijeka u Španjolskoj					Osvećivati Novine								
Mrija (eng.)						Zamjenica Žensko ime			Uzvik Italija				
				Izmišljeni bogovi						Papiga Čin			
				Germanski narod					Vokal ES		Austrija Mjera za zemlju		U (eng.)
				Mjera za površinu			Poglavari dekanata Površina						
				Svetac (14. st. Ivan)									

Rješenja iz prošlog broja: ANĐELI ČUVARI, PAULSKI, ARKANĐELI.

SVJETSKI DAN MISIJA

22. listopada 2023.

Žar u srcu
NOGE NA PUTU
(usp. Lk24. 13-35)

**NACIONALNA UPRAVA
PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA U RH**

Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB

Tel. 00385/1/5635-055

E-mail: missio.croatia@misije.hr

web: www.misije.hr

 facebook.com/missioHR

 instagram.com/misije.hr

**NACIONALNA UPRAVA
PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA U BIH**

Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO

Tel. 00387/33/667-889

E-mail: missio.bih@bih.net.ba

web: www.missio.ba

 facebook.com/missioBiH